

VAALAN KÄVELYN JA PYÖRÄILYN EDISTÄMISOHJELMA - ASUKASKYSELY

SISÄLLYS

- 1 Vastaajien taustat ...3
- 2 Kävelyyn liittyvät kysymykset ...7
- 3 Pyöräilyyn liittyvät kysymykset ...14
- 4 Karttakysymykset ...22

Vastaajien taustat

Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 185, josta kaikki eivät kuitenkaan vastanneet ihan kaikkiin kysymyksiin.

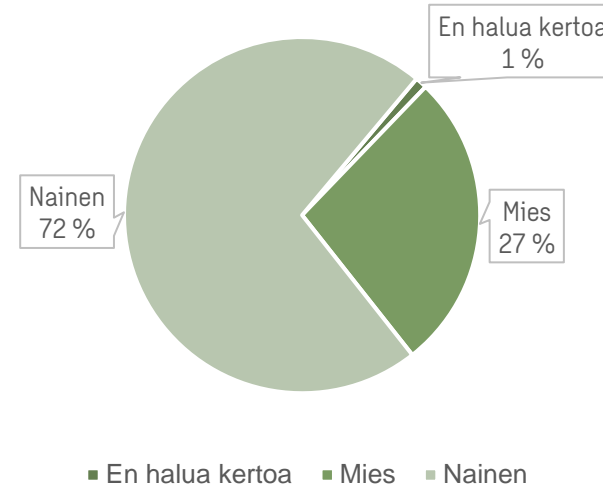
Kyselyn ensimmäisessä osiossa kartoitettiin lyhyesti vastaajien taustoja ikäjakauman, sukupuolen sekä asuinalueen perusteella.

Kysely tavoitti kohtalaisen hyvin kaikki ikäluokat lukuun ottamatta nuoria aikuisia eli 18-29 vuotiaita. Selkeästi eniten vastaajia oli 50-65 vuotiaissa. Toiseksi suurin ikäluokka oli yli 65 vuotiaat.

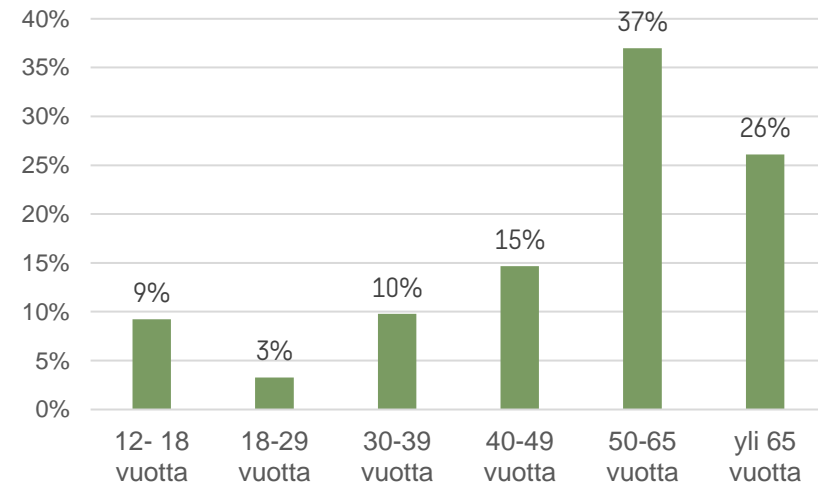
Suurin osa vastaajista oli naisia (72 %). Miehiä vastaajista oli 27 % ja yksi prosentti ei kertonut sukupuoltaan.

Tässä raportissa on tarkasteltu vastaajien tyytyväisyyttä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin Vaalassa.

Vastaajien sukupuoli

Vastaajien ikäjakauma

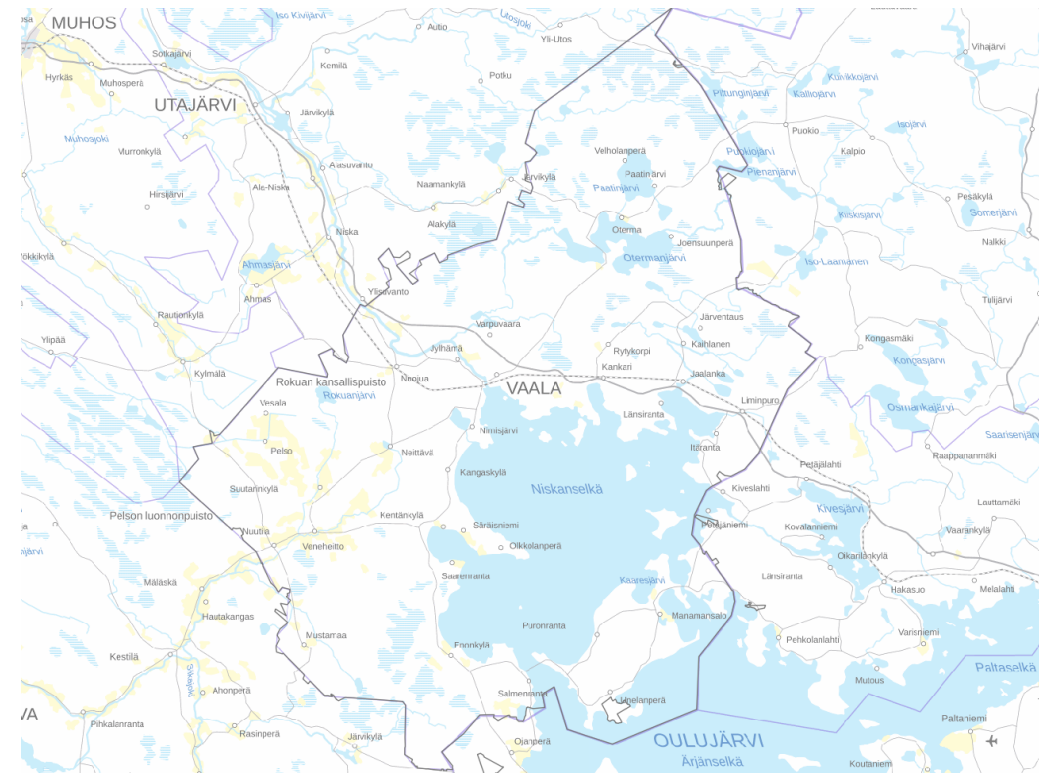
Vastaajien taustat

Kysely keräsi vastauksia sekä Vaalan kunnassa asuilta että muualla lähialueilla asuilta.

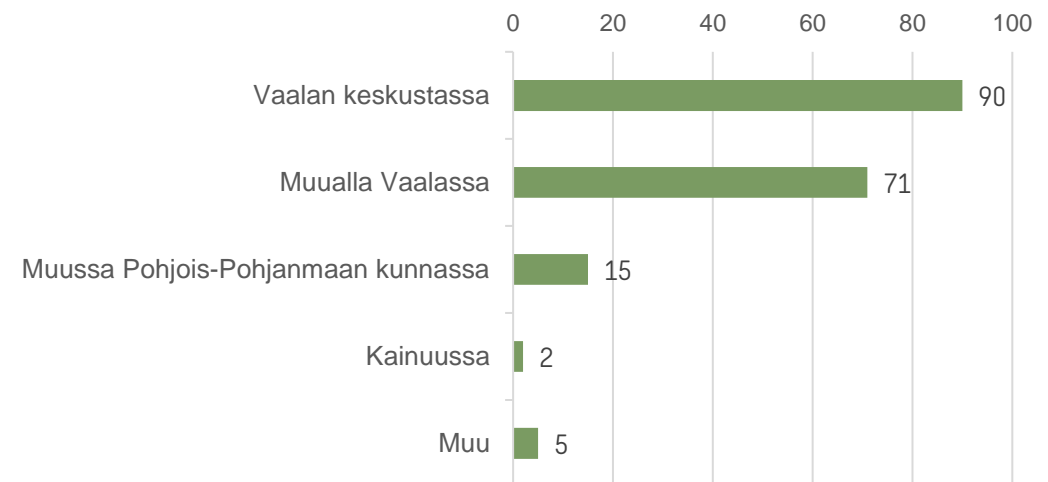
Selkeästi eniten vastauksia tuli Vaalan keskustassa asuilta. Toiseksi eniten vastauksia saatiin muualla Vaalassa asuilta.

Kyselyyn vastasi myös muutama henkilö, jotka asuivat muualla, mutta omasivat vapaa-ajan asunnon Vaalassa.

Tässä raportissa on tarkasteltu eri asuinpaikoista tulevien vastauksia tarkemmin myöhemmissä osioissa.

Vastaajien asuinpaikka

Autoilutottumukset

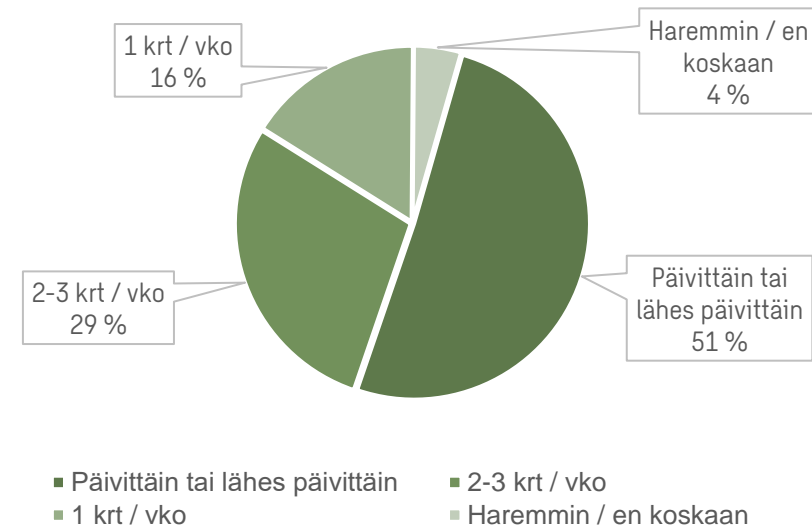
Kyselyn taustatiedoissa selvitettiin myös vastaajien autoilutottumuksia.

Vaalassa puolet (51 %) vastanneista käyttää autoa joko matkustajana tai kuljettajana päivittäin tai lähes päivittäin.

Vajaa kolmasosa (29 %) vastanneista käyttää autoa 2-3 kertaa viikossa.

16 % vastanneista käyttää autoa noin kerran viikossa. 4 % vastanneista käyttää autoa harvemmin tai ei koskaan.

**Kuinka usein vastaaja kulkee autolla
(matkustajana tai kuljettajana)**

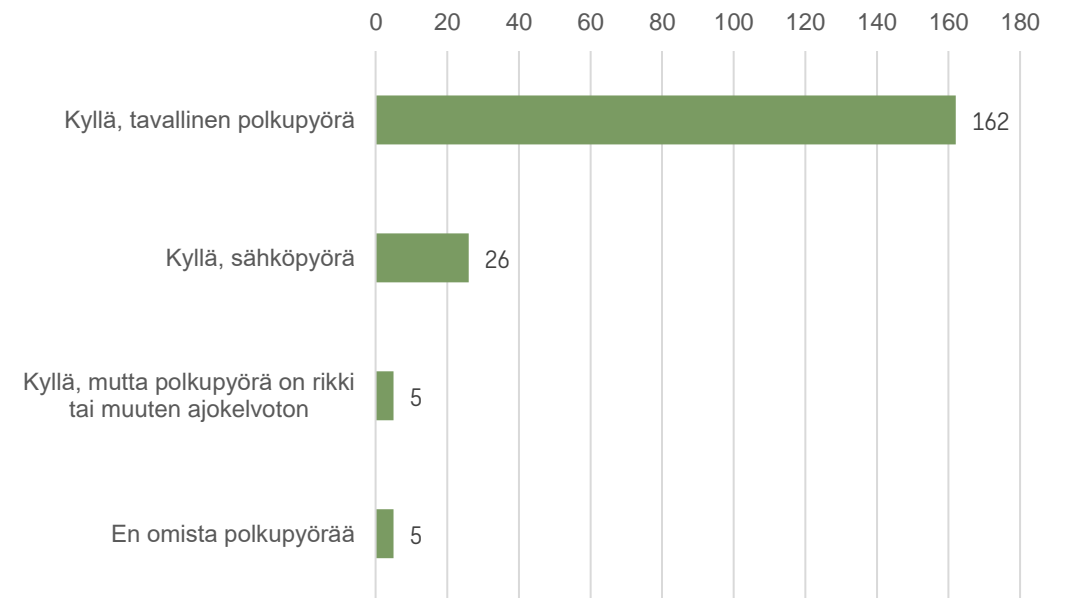
Pyöräilymahdollisuus

Kyselyn taustatiedoissa selvitettiin myös vastaajien mahdollisuutta hyödyntää polkupyörää kulkemisessaan.

Selkeästi suurimmalla osalla vastanneista on käytössään tavallinen polkupyörä. Osalla vastanneista oli myös käytössään sähköpyörä.

Pienellä osalla vastanneista polkupyörä oli jollakin tavalla rikki tai ajokelvoton tai vastaaja ei omistanut pyörää ollenkaan.

Onko vastaajalla käytössään polkupyörä

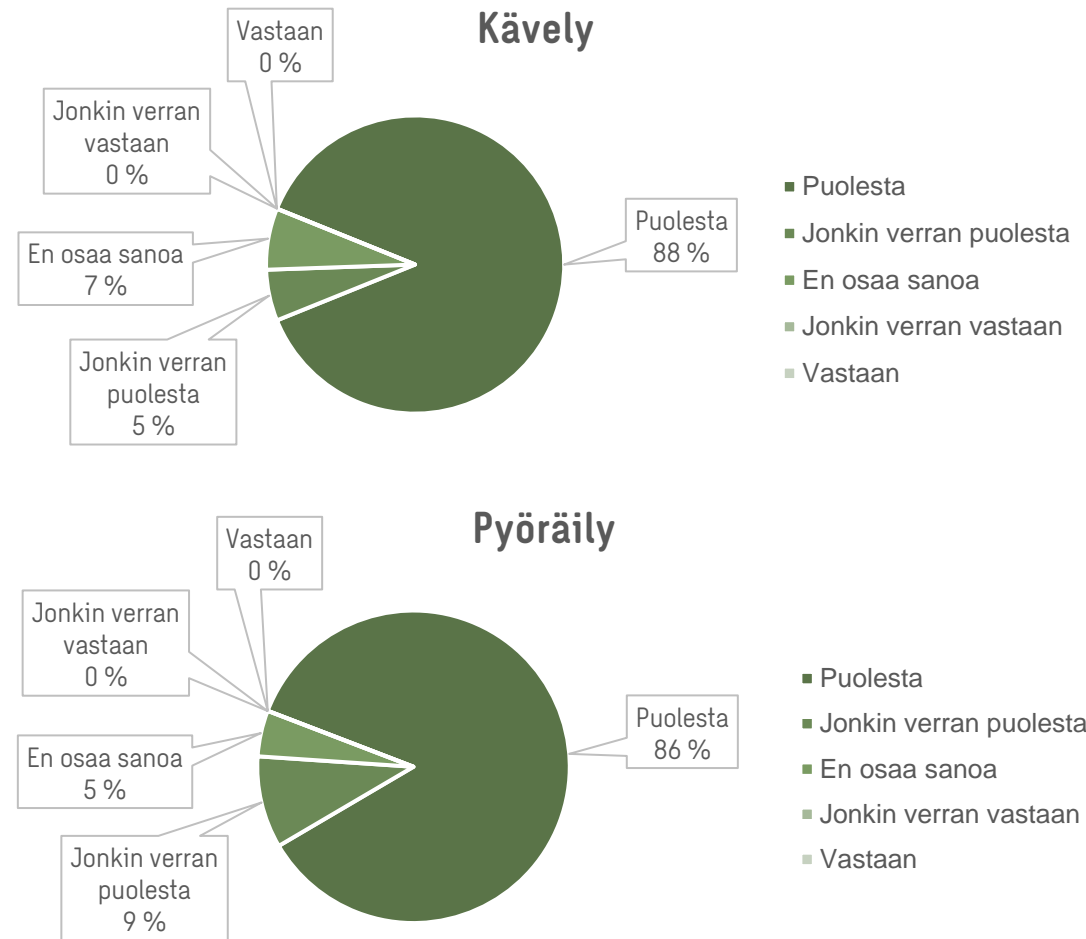
Suhtautuminen kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen

Kyselyyn vastanneet suhtautuvat erittäin positiivisesti kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen.

Selkeästi yli 80% vastanneista vastasi suhtautuvansa puolesta kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen.

Yksikään vastanneista ei vastannut suhtautuvansa kävelyn tai pyöräilyn edistämiseen vastustavasti tai jonkin verran vastustavasti.

Asukkaiden vahva tuki edistämistyölle antaa kunnalle vahvat perusteet kehittää kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kunnassa paremmaksi.

Liikkumistottumukset - Kävely

Kävellen liikkuvien yleisin matkan tarkoitus oli selkeästi kuntoilu kävellen tai sauvakävelen. Toiseksi yleisimmät kävelymatkan syyt olivat asiointi- ja ostosmatkat sekä koiran ulkoilutus.

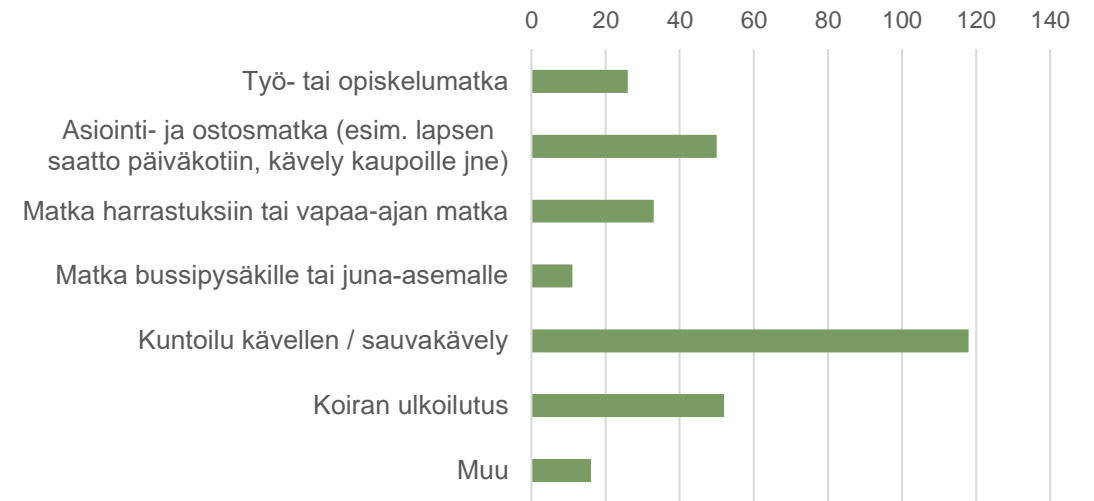
Vastaajat mainitsivat muiksi matkan tarkoituksiksi myös matkat esimerkiksi harrastuksiin tai työn vuoksi kävelyn.

Pääasiallisina syinä kävelylle nousivat myönteiset vaikutukset fyysiseen kuntoon ja terveyteen sekä ulkoilu ja virkistys. Lisäksi vastauksissa nousi esiin syyksi kävelyn sen kätevä tapa liikkua.

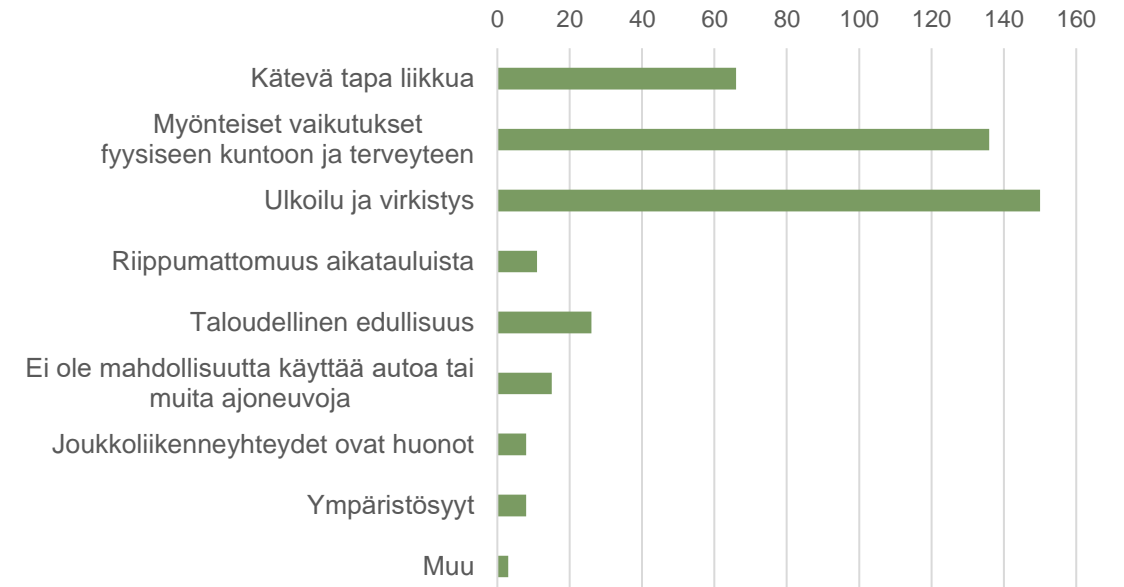
Ulkoilun ja virkistyksen rooli kävelyssä korostuu kyselyn vastauksissa. Tämän takia virkistysreittejä ja niihin pääsyä kannattaa kehittää Vaalassa.

Vastauksissa korostuu myös yleisesti tunnistetut kävelyn positiiviset vaikutukset fyysiseen kuntoon ja terveyteen.

Yleisin matkan tarkoitus

Pääasialliset syyt kävelyn

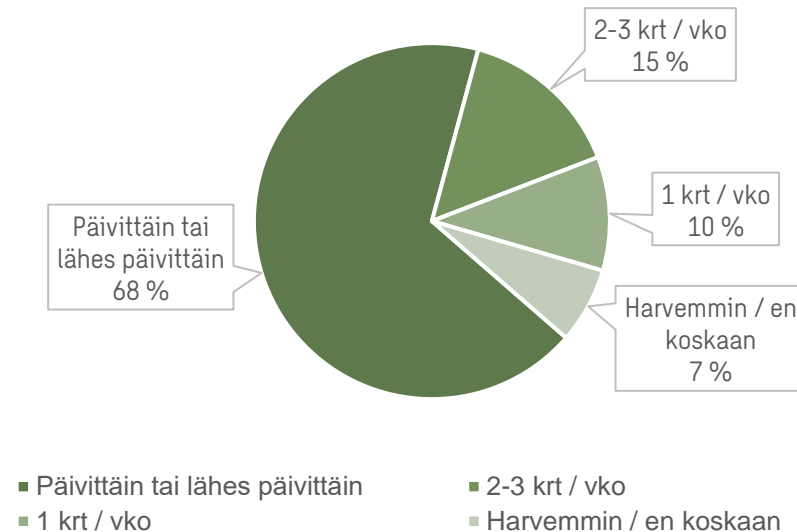

Liikkumistottumukset - Kävely

Iso osa vastaajista kävelee yli puolen kilometrin matkoja useita kertoja viikossa. Suurin osa, eli 68 % vastanneista, kävelee yli puolen kilometrin matkoja päivittäin tai lähes päivittäin. 15 % vastanneista kävelee 2-3 kertaa viikossa yli puolen kilometrin matkoja ja 10 % vastanneista vain kerran viikossa. 7 % vastanneista kävelee yli puolen kilometrin matkoja harvemmin tai ei koskaan.

Pidempien kävelymatkojen määrää voidaan pyrkiä lisäämään Vaalassa muun muassa parantamalla virkistysreittejä, näiden saavutettavuutta kävellen sekä parantamalla kävelyreittien viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Yli 0,5 km kävely

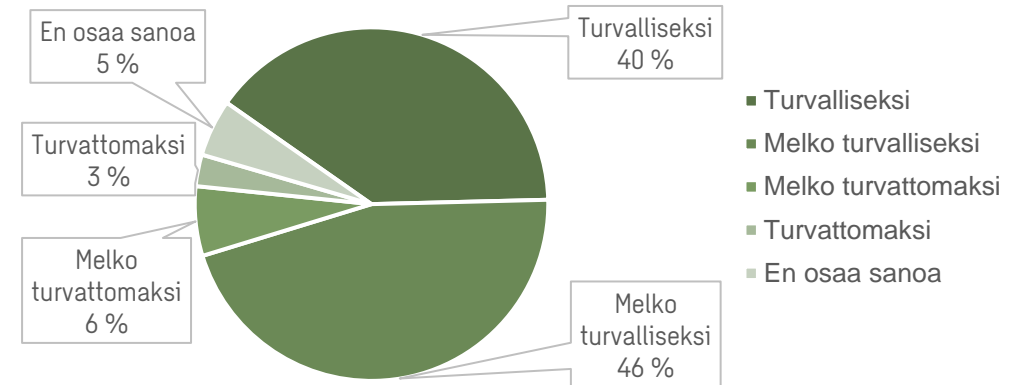
Tyytyväisyys kävelyn olosuhteisiin

Suurin osa vastanneista eli yhteensä 86 % vastanneista kokee kävelyn Vaalassa turvalliseksi tai melko turvalliseksi. Vain pieni osuus vastanneista kokee kävelyn turvattomaksi (3 %) tai melko turvattomaksi (6 %). 5 % vastanneista ei osaa sanoa mielipidettään kävelyn turvallisuudesta.

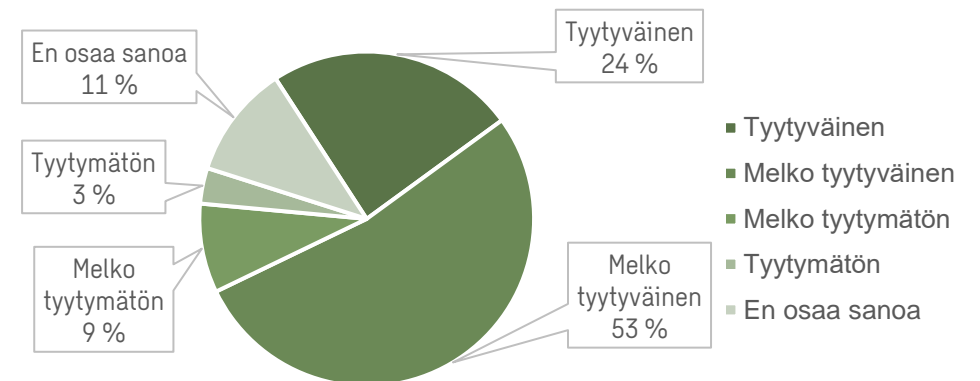
Vastausten perusteella voidaan tulkita, että nykytilassa kävelyn olosuhteet koetaan suhteellisen turvallisiksi.

Kyselyyn vastanneista hieman yli puolet ovat melko tyytyväisiä kävelyn olosuhteisiin yleisellä tasolla. Jopa 24 % vastanneista on tyytyväisiä kävelyn olosuhteisiin nykytilanteessa. 9 % vastanneista on melko tyytymättömiä ja 3 % tyytymättömiä kävelyn olosuhteisiin yleisellä tasolla. Lisäksi 11 % vastanneista ei osaa sanoa mielipidettään kävelyn olosuhteisiin.

Kokemus kävelyn turvallisuudesta

Tyytyväisyys yleisellä tasolla kävelyn olosuhteisiin

Tyytyväisyys kävelyn olosuhteisiin

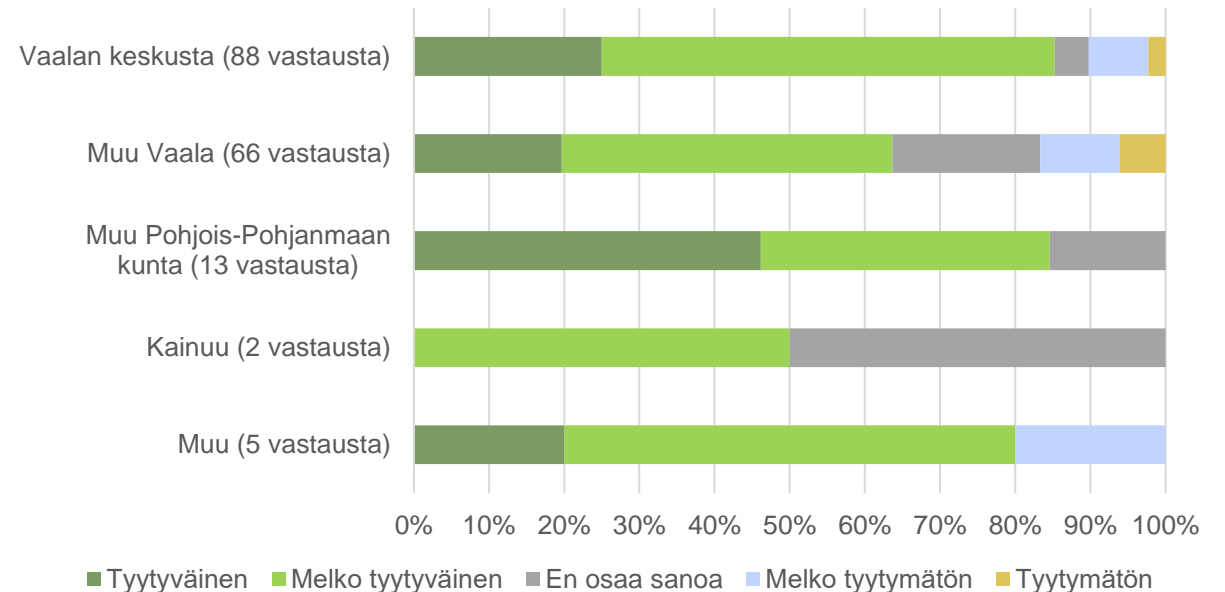
Asuinpaikalla on jonkin verran vaikutusta tyytyväisyyteen kävelyn olosuhteista yleisellä tasolla.

Tyytyväisimpiä kävelyn olosuhteisiin suhteutettuna vastausmäärään ovat muista Pohjois-Pohjanmaan kunnista tulevat.

Vaalassa asuvista tyytyväisempiä kävelyn olosuhteisiin ovat Vaalan keskustassa asuvat verrattuna muualla Vaalassa asuviin.

Kuitenkin suurin vaihtuvuus vastauksissa on Vaalan keskustassa ja muualla Vaalassa asuvilla, jossa on myös muutamia tyytymättömiä vastauksia.

Tyytyväisyys kävelyn olosuhteisiin

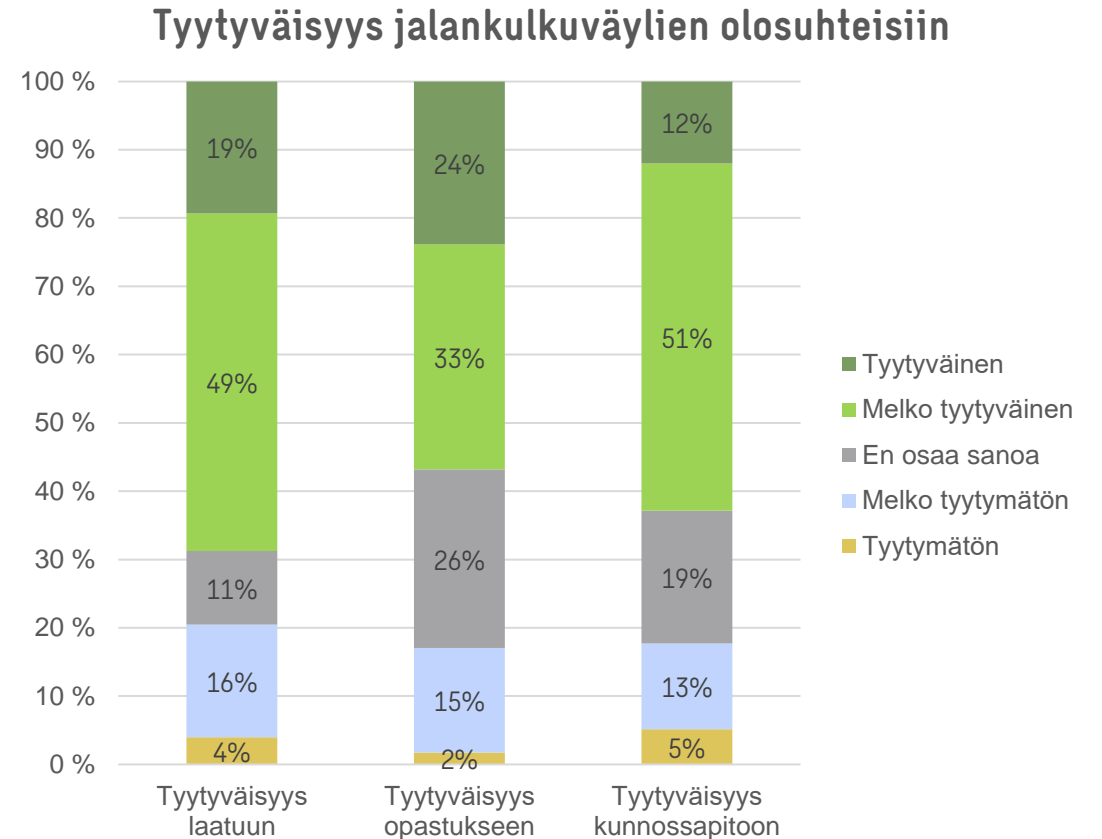

Tyytyväisyys kävelyn olosuhteisiin

Kävelyn olosuhteisiin ollaan yleisesti melko tyytyväisiä. Kyselyssä kartoitettiin vastaajien tyytyväisyyttä tarkemmin vielä jalankulkuväylien laatuun, opastukseen ja kunnossapitoon.

Jalankulkuväylien laatuun ollaan yleisesti tyytyväisiä (19 %) tai melko tyytyväisiä (49 %). Jalankulkuväylien opastukseen vastaajat ovat myös tyytyväisiä (24 %) tai melko tyytyväisiä (33 %). Lisäksi jalankulkuväylien kunnossapitoon yli puolet vastanneista ovat melko tyytyväisiä (51 %) tai tyytyväisiä (12 %).

Opastukseen liittyvään kysymykseen vastanneista 26 % ei osannut sanoa mielipidettään, mikä kertoo mahdollisesti siitä, ettei jalankulun opastukseen ole kiinnitetty huomiota tai sitä ei ole osattu kaivata.

Mikä saisi lisäämään kävelyä

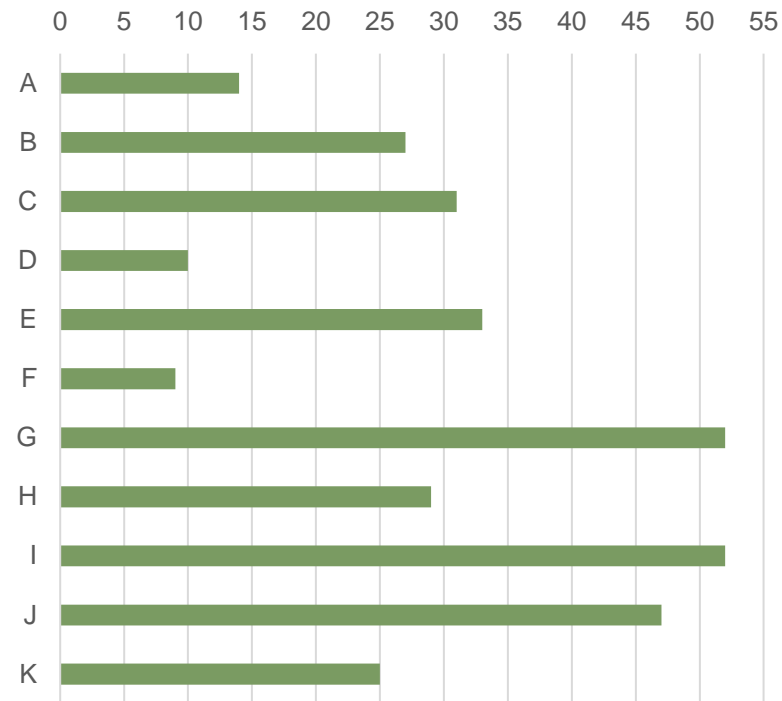
Suurin osa kyselyyn vastanneista kävelisi nykyistä enemmän, jos jalkakäytävien talvihoito olisi laadukkaampaa, Vaalan keskusta olisi viihtyisämpi paikka viettää aikaa ja jos kävelyreittien varrella olisi enemmän penkkejä, oleskelumahdollisuuksia tai virikkeitä.

Tämä kertoo suoraan tärkeimmät kehityskohteet kävelyolosuhteiden parantamiseksi.

Muissa vastauksissa nousi esiin erityisesti uusien jalkakäytävien tarve tietyillä teillä ja taajaman ulkopuolella sekä kunnossapidon tärkeys.

Lisäksi vastauksissa toivottiin lisää virkistysreittejä luontoon.

Kävelisin nykyistä enemmän jos...

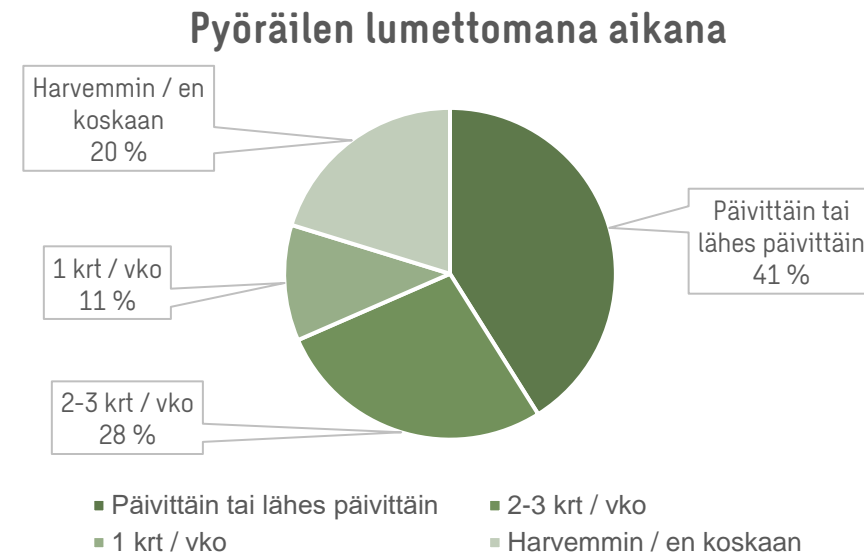
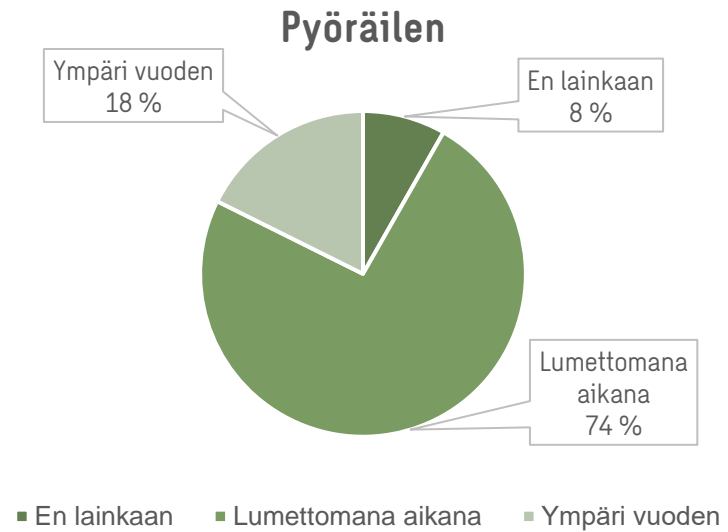
Kävelisin enemmän, jos...

- A. Koululle / työpaikalle / palveluihin olisi paremmat kävely-yhteydet
- B. Kävely olisi turvallisempaa
- C. Jalankulkuväylien valaistus olisi parempi
- D. Jalankulkuväylät olisivat esteettömiä
- E. Jalankulkuväylät pidettäisiin paremmassa kunnossa
- F. Jalankulkuväylien opastus olisi paremmin järjestetty
- G. Jalkakäytävien talvihoito olisi laadukkaampaa**
- H. Kävelyyn liittyvä informaatio olisi parempaa ja paremmin saatavilla
- I. Vaalan keskusta olisi viihtyisämpi paikka viettää aikaa**
- J. Kävelyreittien varrella olisi enemmän penkkejä, oleskelumahdollisuuksia tai virikkeitä**
- K. Muu

Liikkumistottumukset - Pyöräily

Suurin osa vastaajista (74 %) pyöräilee lähtökohtaisesti pelkästään lumettomana aikana. 18 % vastanneista pyöräilee ympäri vuoden ja 8 % vastanneista ei pyöräile lainkaan.

Lumettomana aikana jopa 41 % vastanneista pyöräilee päivittäin tai lähes päivittäin. 28 % vastanneista pyöräilee 2-3 kertaa viikossa ja 11 % prosenttia noin kerran viikossa. 20 % vastanneista pyöräilee harvemmin tai ei koskaan.

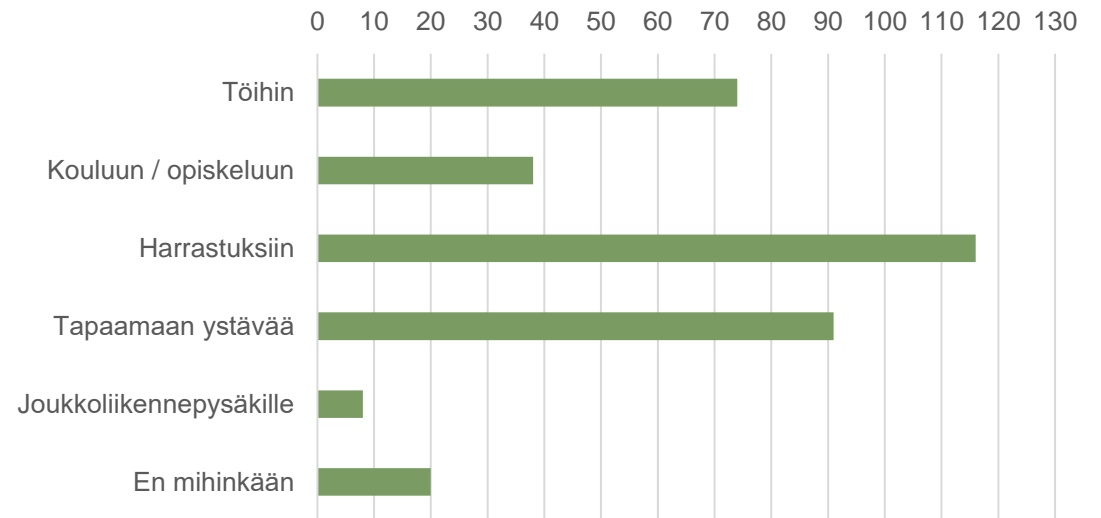

Liikkumistottumukset - Pyöräily

Suurin osa vastanneista kokee pyöräilyn vaihtoehtona alle 5 kilometrin matkalla kun kyseessä on matka harrastuksiin tai tapaamaan ystävää. Lisäksi kolmanneksi eniten kannatusta sai vaihtoehto hyödyntää pyöräilyä alle viiden kilometrin matkoilla töihin.

Osa vastanneista koki myös, ettei koe pyöräilyä vaihtoehdoksi mihinkään alle viiden kilometrin matkoihin.

Koetko, että pyöräily vaihtoehtona alle 5km matkoilla:

Liikkumistottumukset - Pyöräily

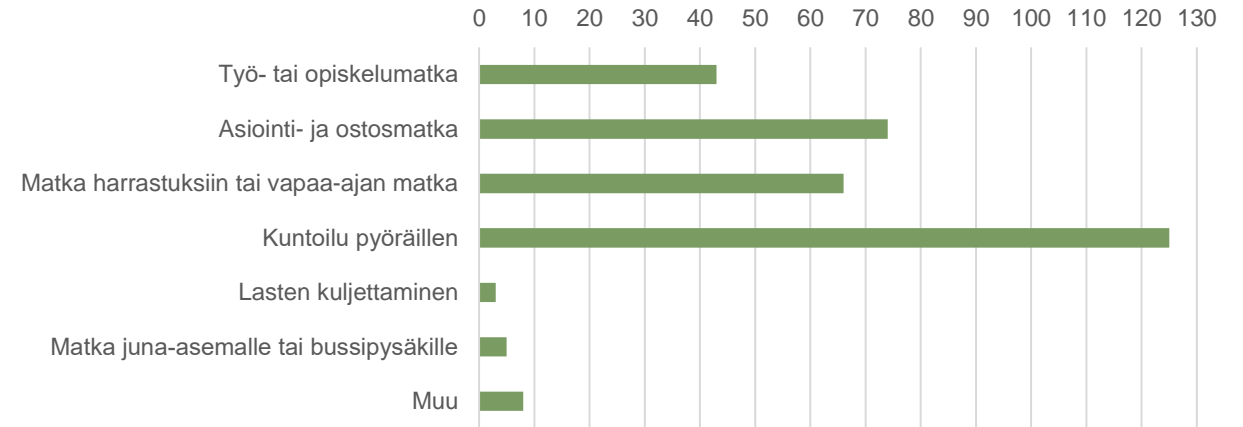
Yleisin pyörämatkan tarkoitus on kuntoilu pyöräillen, mikä vahvistaa aikaisempia tuloksia kävelystä osoittaa kävelyn ja pyöräilyn suosiosta virkistys ja kuntoilutarkoituksessa.

Muita vastaajien suosimia matkan tarkoituksia olivat asiointi- ja ostosmatkat, harrastusmatkat ja vapaa-ajan matkat sekä työ- tai opiskelumatkat.

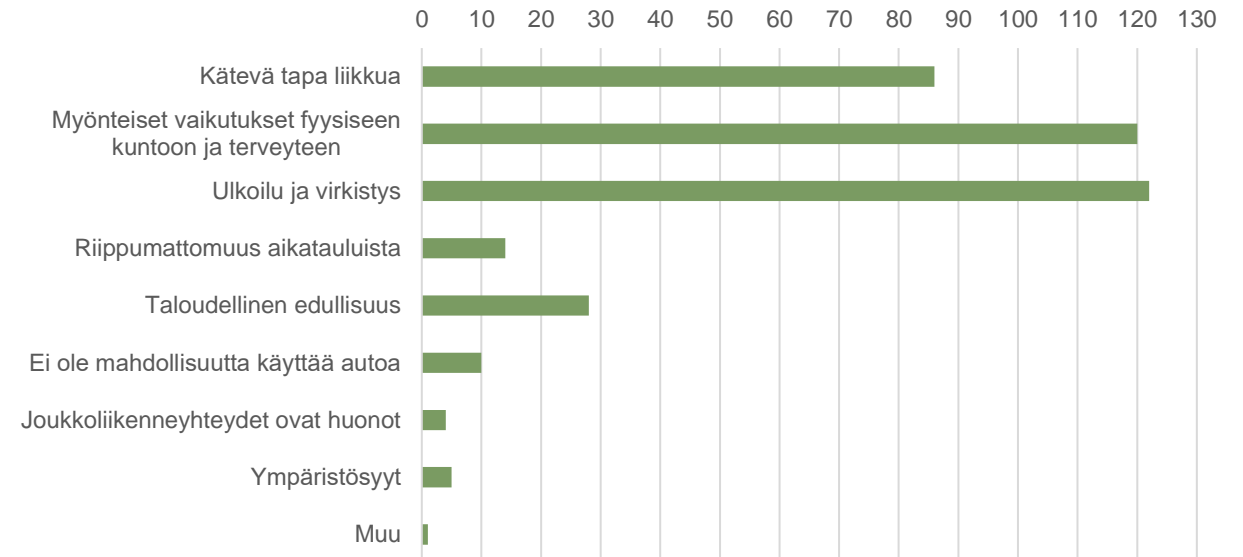
Tulos kertoo siitä, että vastaajat pyöräilevät mielellään vapaa-ajallaan sekä erilaisia asiontimatkoja.

Pääasiallisiksi syiksi pyöräilyyn nostettiin ulkoilu ja virkistys, myönteiset vaikutukset kuntoon ja terveyteen sekä kätevä tapa liikkua.

Yleisin matkan tarkoitus (voi valita useamman)

Pääasiallinen syy pyöräilyyn

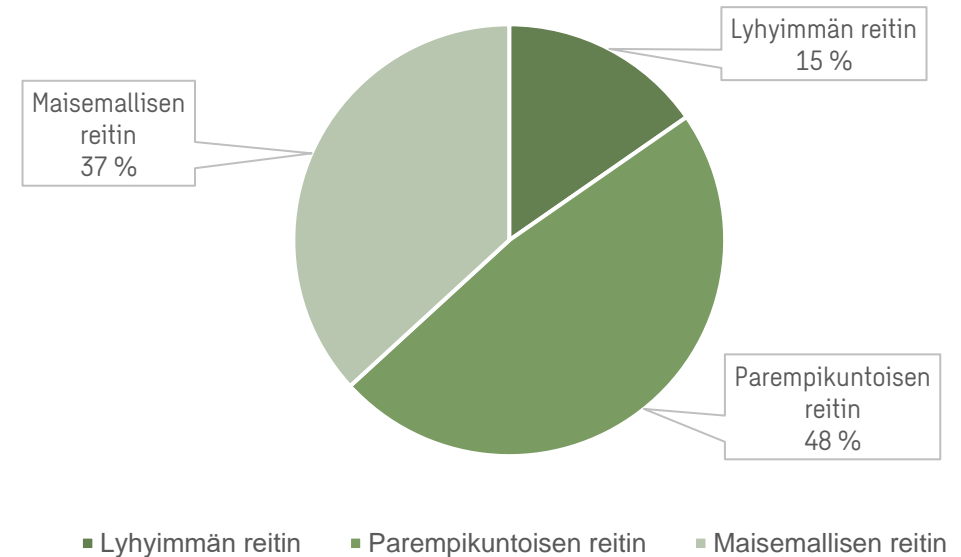

Liikkumistottumukset - Pyöräily

Kyselyyn vastanneet valitsevat pyöräillessään mieluiten parempikuntoisen reitin (48 %). Tämä vastaus voi kertoa siitä, että Vaalassa osa reiteistä voi kaivata kunnossapitoa.

Toiseksi mieluiten vastanneet valitsevat pyöräillessään maisemallisen reitin (37 %), joka todennäköisesti kertoo pyöräilyn suosioista kuntoilussa ja virkistysmatkoissa.

Valitsetko pyöräillessäsi mieluiten

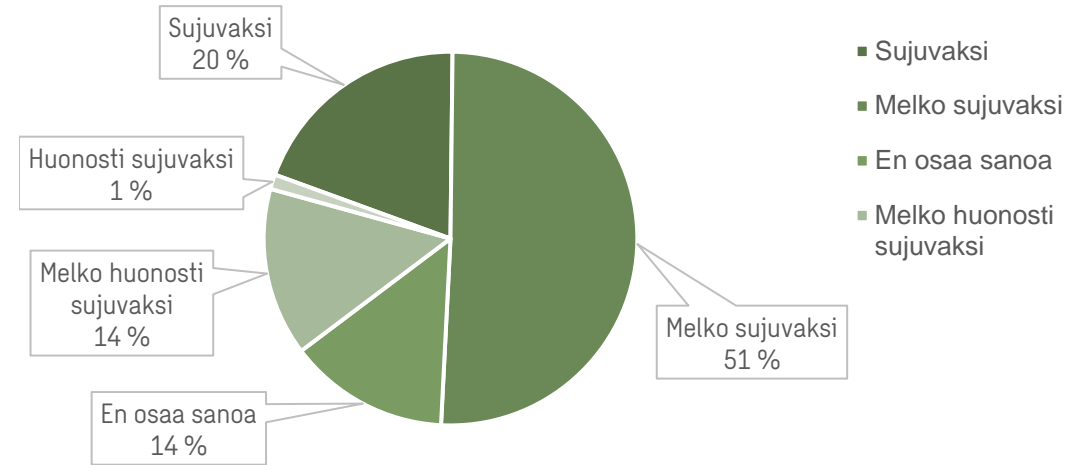
Tyytyväisyys pyöräilyn olosuhteisiin

Puolet vastanneista kokee pyöräilyn melko sujuvaksi ja neljäsosa kokee pyöräilyn sujuvaksi. Tämä kertoo vastanneiden tyytyväisyydestä pyöräilyn sujuvuuteen. Yhteensä 15 % kokee pyöräilyn melko huonosti tai huonosti sujuvaksi. 14% vastanneista ei osaa sanoa mielipidettään pyöräilyn sujuvuudesta.

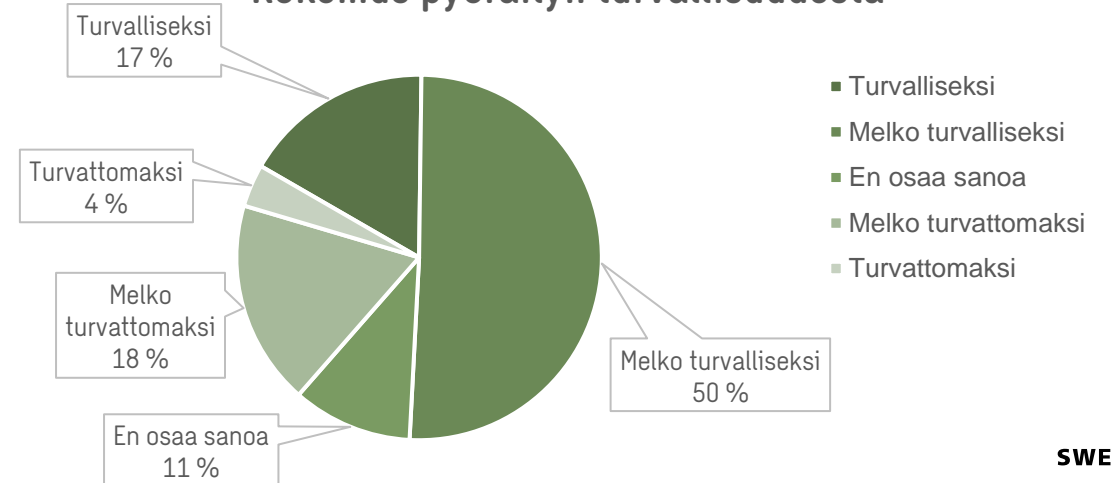
Kokemus turvallisuudesta on melko samanlainen vastaajien kesken kuin kokemus sujuvuudesta. Puolet vastanneista kokee pyöräilyn melko turvalliseksi ja 17 % kokee pyöräilyn turvalliseksi. Yhteensä 22 % kokee pyöräilyn melko turvattomaksi tai turvattomaksi. Lisäksi 11 % ei osaa sanoa mielipidettään turvallisuudesta.

Kokemus turvallisuudesta on hieman heikompi kuin kokemus sujuvuudesta, joka voi kertoa esimerkiksi vaaralliseksi koetuista väylistä ja risteyksistä ja korkeista moottoriajoneuvoliikenteen nopeuksista.

Kokemus pyöräilyn sujuvuudesta

Kokemus pyöräilyn turvallisuudesta

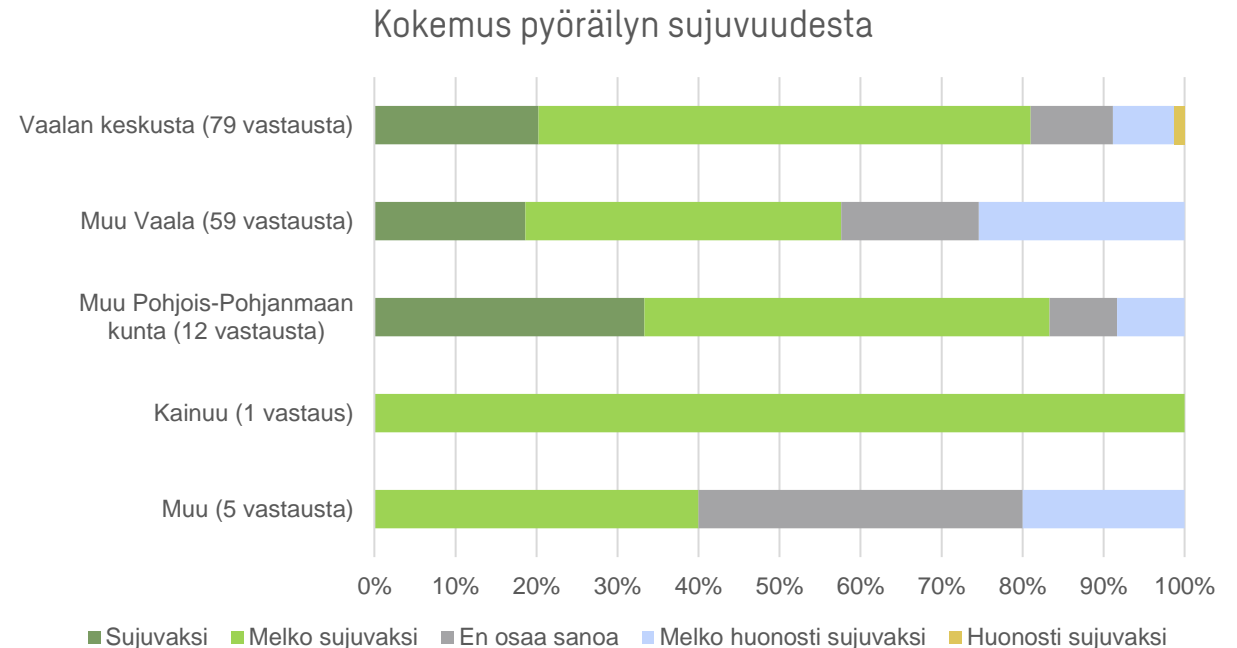
Tyytyväisyys pyöräilyn olosuhteisiin

Asuinpaikalla on jonkin verran vaikutusta kokemukseen pyöräilyn sujuvuudesta.

Tyytyväisimpiä kokemukseen pyöräilyn sujuvuudesta suhteutettuna vastausmäärään ovat muista Pohjois-Pohjanmaan kunnista tulevat.

Vaalassa asuvista keskustassa asuvat kokevat pyöräilyn sujuvammaksi verrattuna muualla Vaalassa asuviin. Tämän voidaan ajatella kertovan siitä, että pyöräilymahdollisuudet olisivat sujuvammat Vaalan keskustassa asuville.

Suurin vaihtuvuus vastauksissa on kuitenkin Vaalan keskustassa ja muualla Vaalassa asuvilla, jossa on myös muutamia vastauksia, joissa pyöräily koetaan huonosti sujuvaksi.

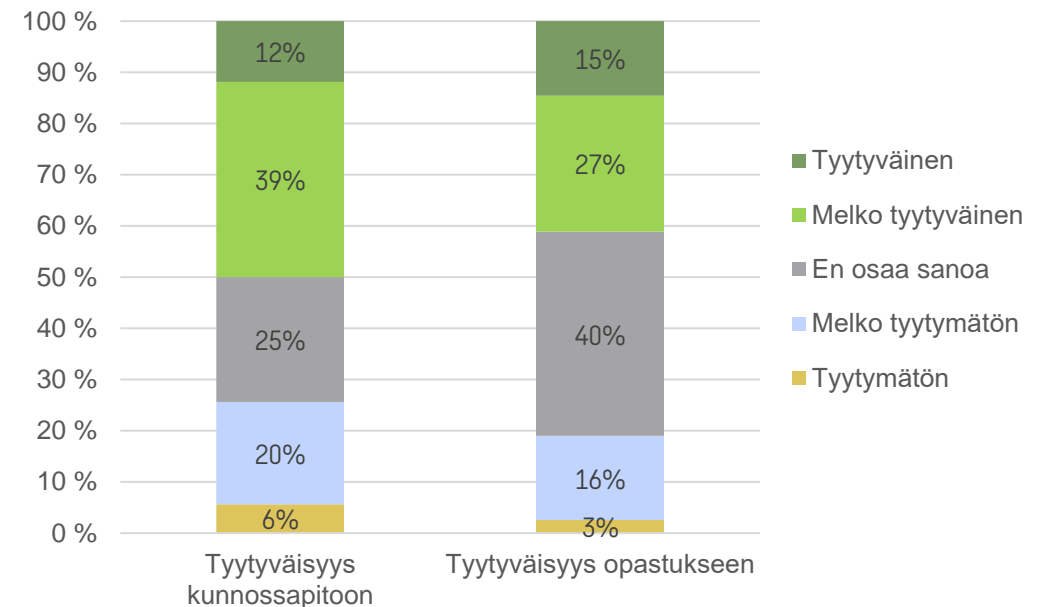

Tyytyväisyys pyöräilyolosuhteisiin

Noin puolet vastanneista ovat tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä pyöräilyolosuhteisiin. Noin neljännes vastanneista ei osannut sanoa mielipidettään kunnossapidosta ja yhteensä 26 % vastanneista oli tyytymättömiä tai melko tyytymättömiä pyöräilyolosuhteisiin. Tämä vastaus on hieman ristiriidassa aikaisempien vastausten kanssa, joissa nostettiin esiin huonot päällysteet ja heikko talvikunnossapito.

Jopa 40 % vastanneista ei osannut sanoa mielipidettään tyytyväisyyteen pyöräilyolosuhteiden opastuksesta. Tämä voi kertoa esimerkiksi siitä, etteivät vastanneet kaipaa opastusta pyörämatkoihin tai että he eivät ole kiinnittäneet opastukseen huomiota aikaisemmin. Kuitenkin 42 % vastanneista vastaa olevansa melko tyytyväinen tai tyytyväinen pyöräilyolosuhteiden opastukseen ja alle viidesosa vastaajista on melko tyytymätön tai tyytymätön pyöräilyolosuhteiden opastukseen.

Tyytyväisyys pyöräilyolosuhteisiin

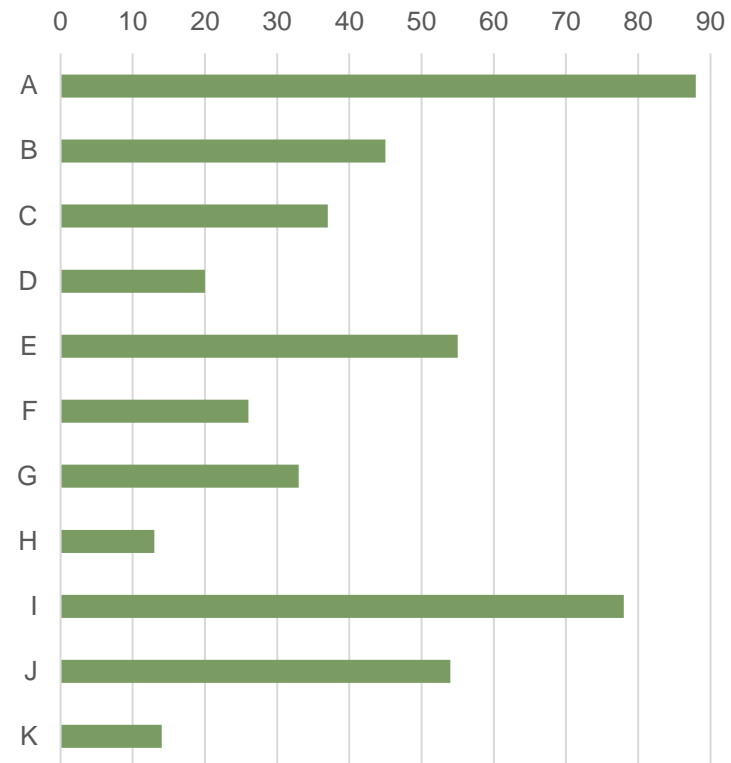
Mikä saisi lisäämään pyöräilyä

Kyselyn vastausten perusteella suurin osa vastanneista pyöräilisi enemmän jos pyöräilyverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi tai jos pyöräilyn virkistys- ja vapaa-ajanreittejä kehitettäisiin enemmän.

Nämä vastaukset kertovat suoraan siitä, että hyviä kehityskohteita Vaalassa olisi pyöräilyverkon ja -väylien kehittäminen.

Muissa vastauksissa korostui myös tarve uusille tai paranneluille pyöräväylille. Vastauksessa ehdotettiin myös mahdollisuutta lainata tai vuokrata pyörää.

Pyöräilisin enemmän jos

Pyöräilisin enemmän, jos...

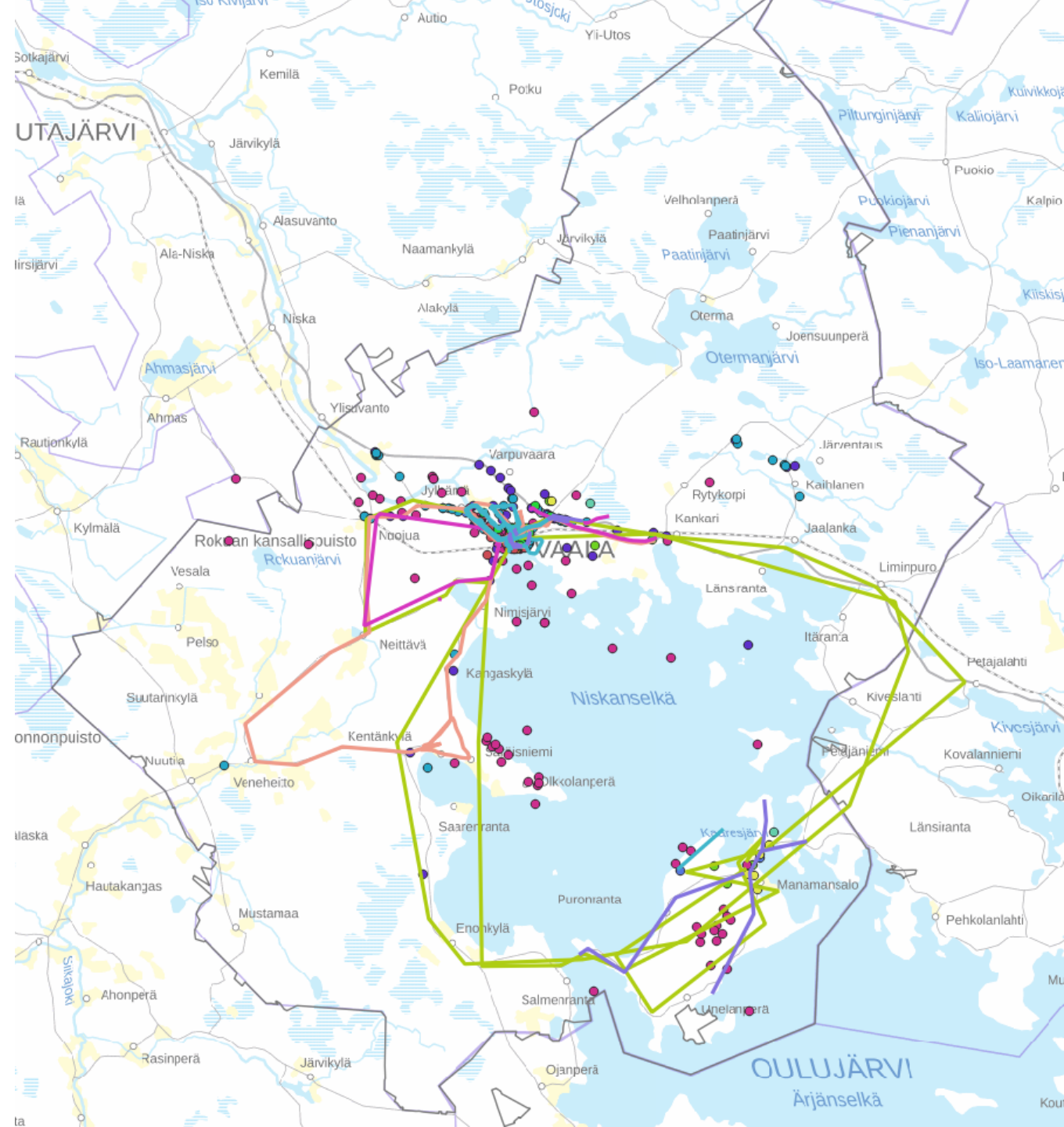
- A. **Pyöräväyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi**
- B. Pyöräily tuntuisi turvallisemmalta
- C. Pyöräväylät pidettäisiin paremmissa kunnossa
- D. Pyörien pysäköintipaikat ja -alueet olisivat paremmin turvattuja ilkevallalta ja varastamiselta
- E. Vaalassa olisi mahdollisuus huollattaa tai korjauttaa polkupyörä ammattilaisella
- F. Pyöräväylien opastus olisi paremmin järjestetty
- G. Pyöräväylien talvihoito olisi laadukkaampaa
- H. Työ- tai opiskelupaikalla olisi paremmat suihku- ja vaatteiden säilytysmahdollisuudet
- I. **Pyöräilyn virkistys- ja vapaa-ajanreittejä kehitettäisiin enemmän**
- J. Reiteistä olisi paremmin tietoa saatavilla ja markkinointiin panostettaisiin enemmän
- K. Muu

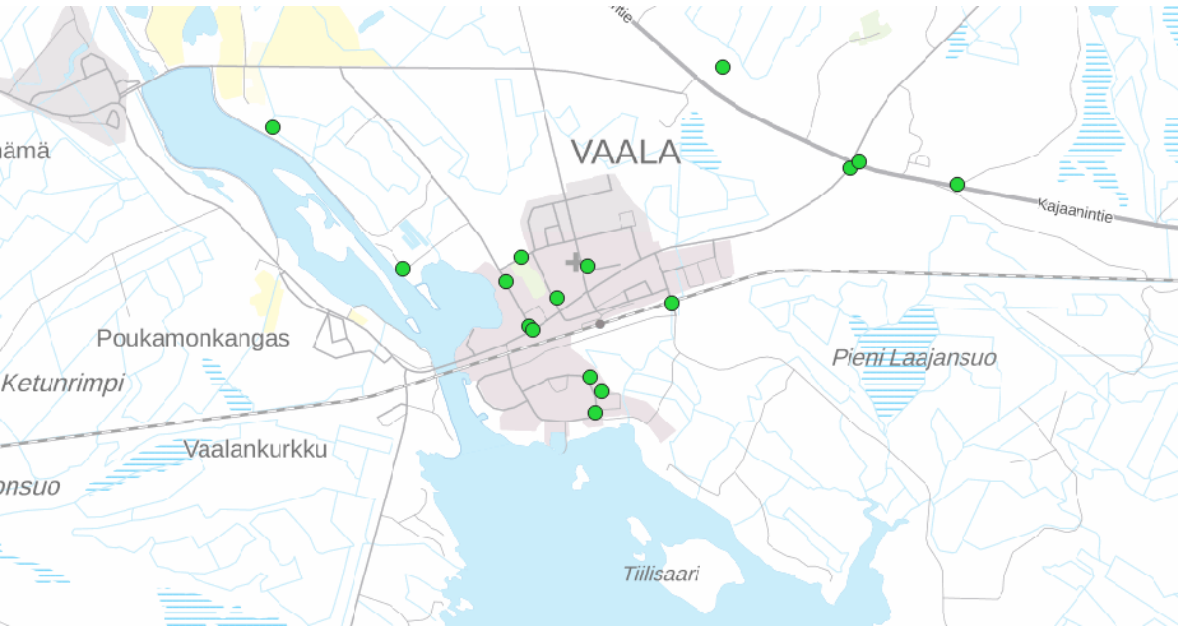
Karttapohjaiset kysymykset

Kyselyssä pyydettiin vastaajia merkitsemään kartalle seuraavat asiat:

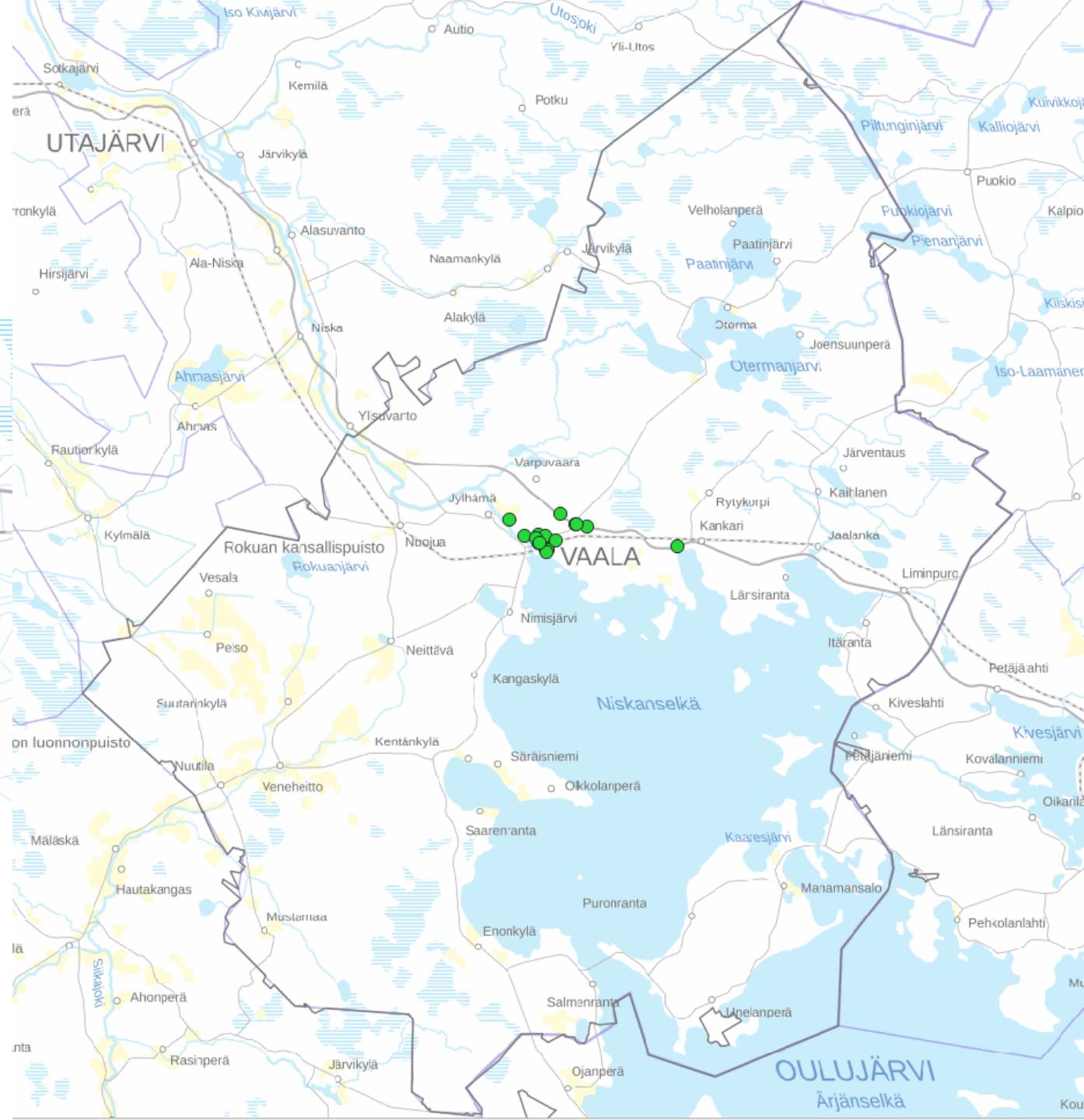
- Paikat, joissa on epäselvää missä jalankulkijan kuuluu liikkua
- Kävelijöille turvattoman tuntuiset paikat
- Paikat, jotka eivät ole esteettömiä
- Puuttuvat opasteet kävelijöille
- Paikat, johon vastaajat toivoisivat lisäävän penkkejä tai oleskelumahdollisuuksia
- Huonokuntoiset tai puuttuvat reitit kävelijöille
- Parhaat kävelyreitit Vaalassa
- Paikat, joissa on epäselvää missä pyörällä kuuluu liikkua
- Pyöräilijöille turvattomilta tuntuivat paikat
- Huonokuntoiset tai puuttuvat pyöräily-yhteydet
- Puuttuvat opasteet pyöräilijöille
- Paikat, johon vastaajat toivoisivat pyöräpysäköintiä
- Paras virkistyspyöräreitti

Karttavastauksissa monet vastaajat mainitsivat haasteita karttatyökalun käytössä, joka saattaa vaikuttaa tuloksiin.

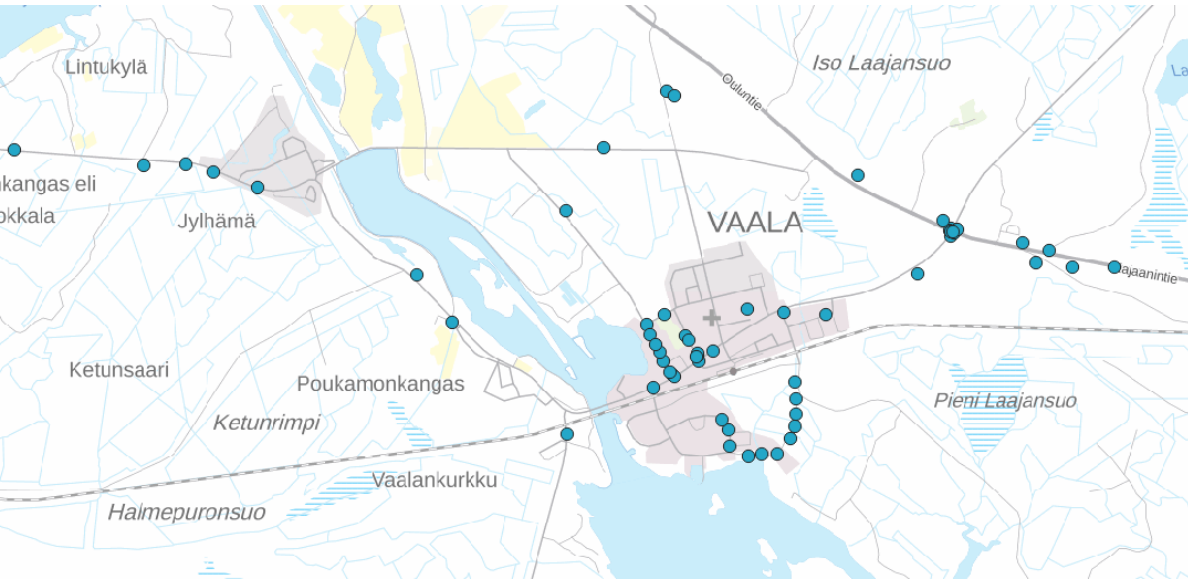

● Paikat, joissa on epäselvää missä jalankulkijan kuuluu liikkua

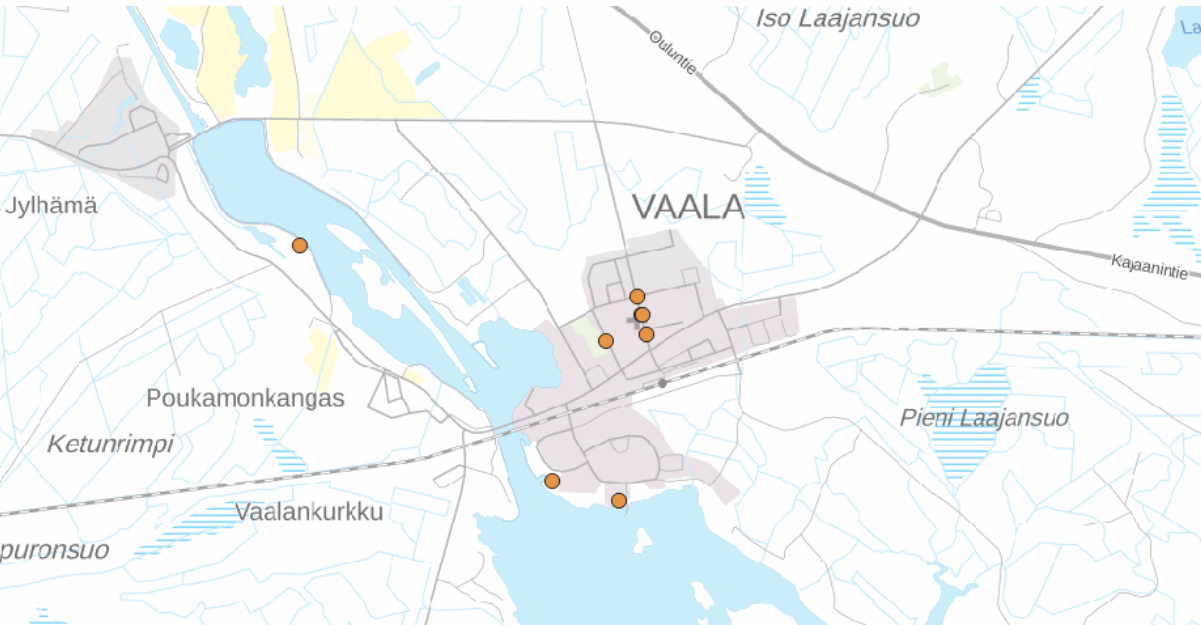

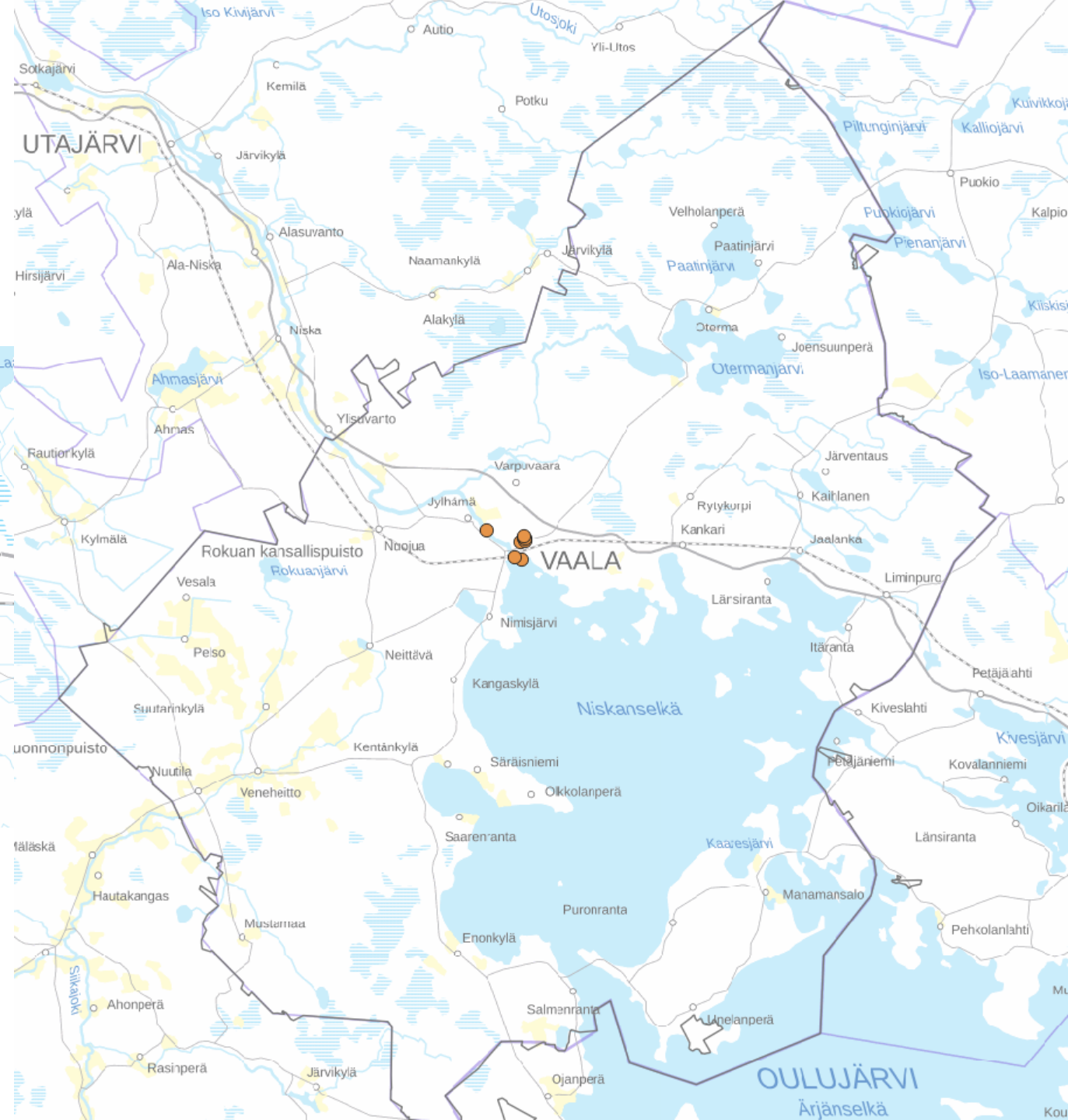

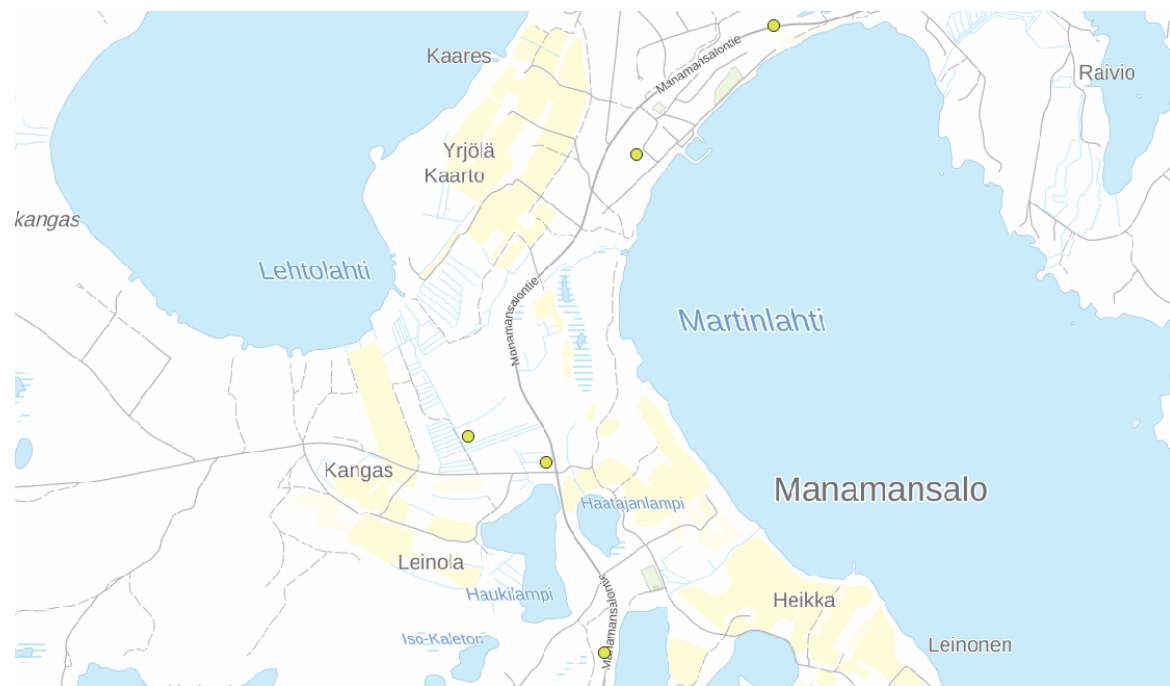
● Kävelijöille turvattoman tuntuinen paikka

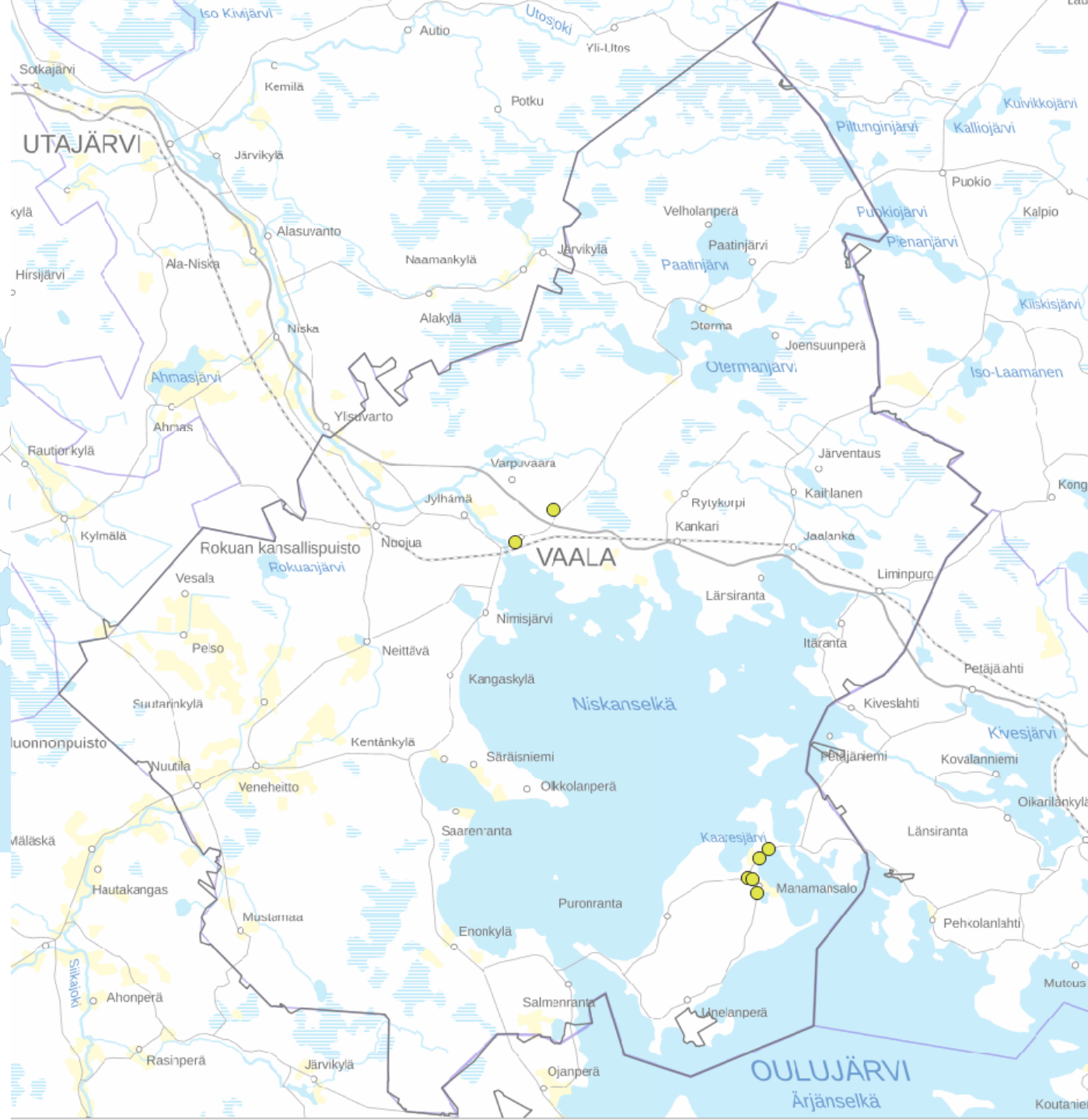

● Paikat, jotka eivät ole esteettömiä

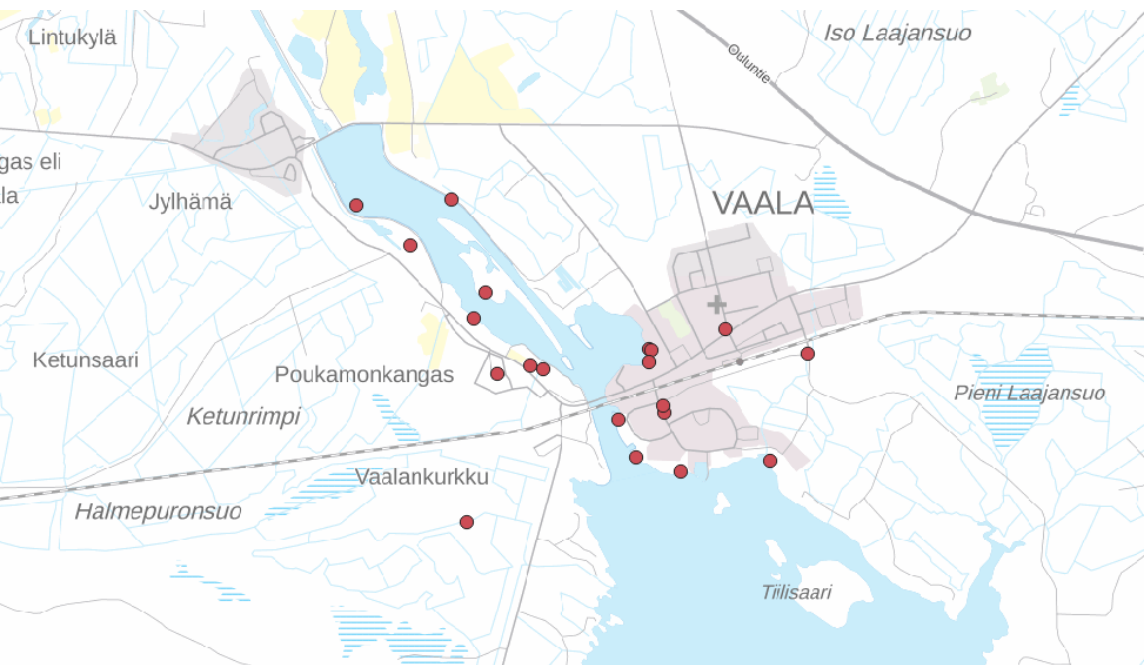

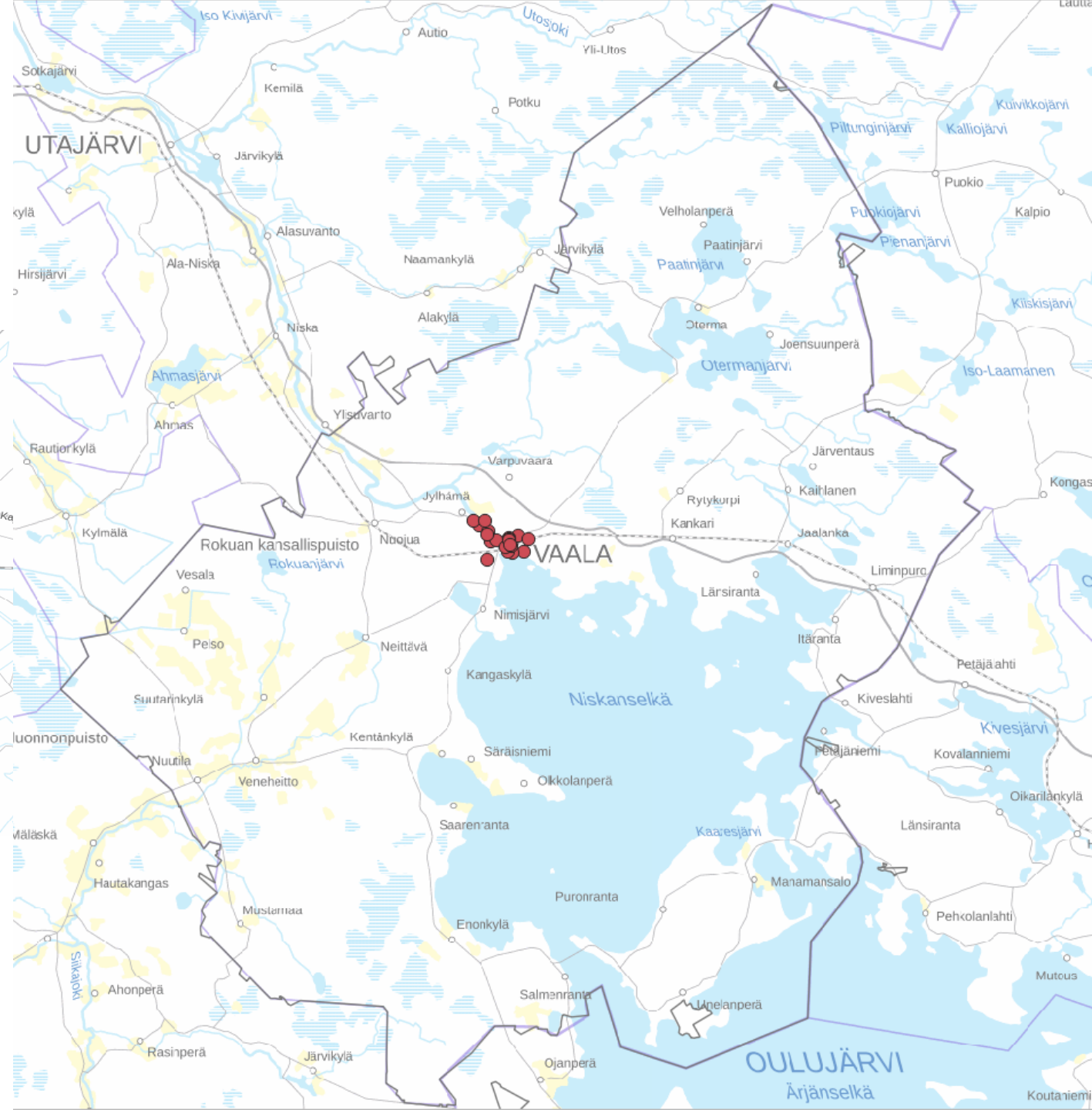
Puuttuvat opasteet kävelijöille

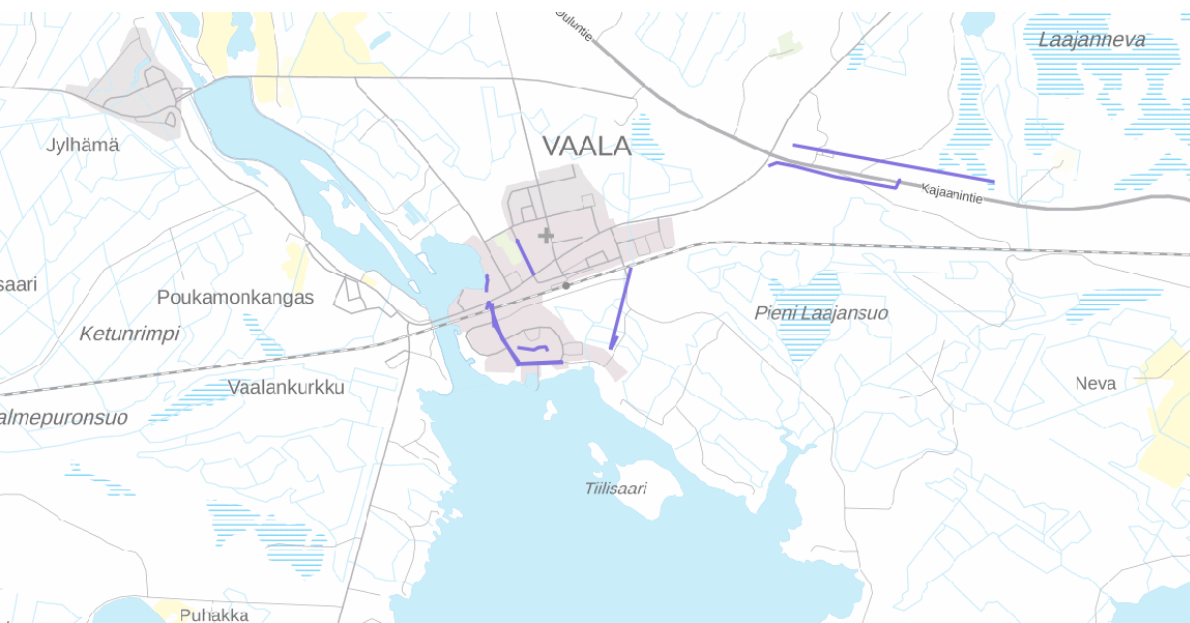

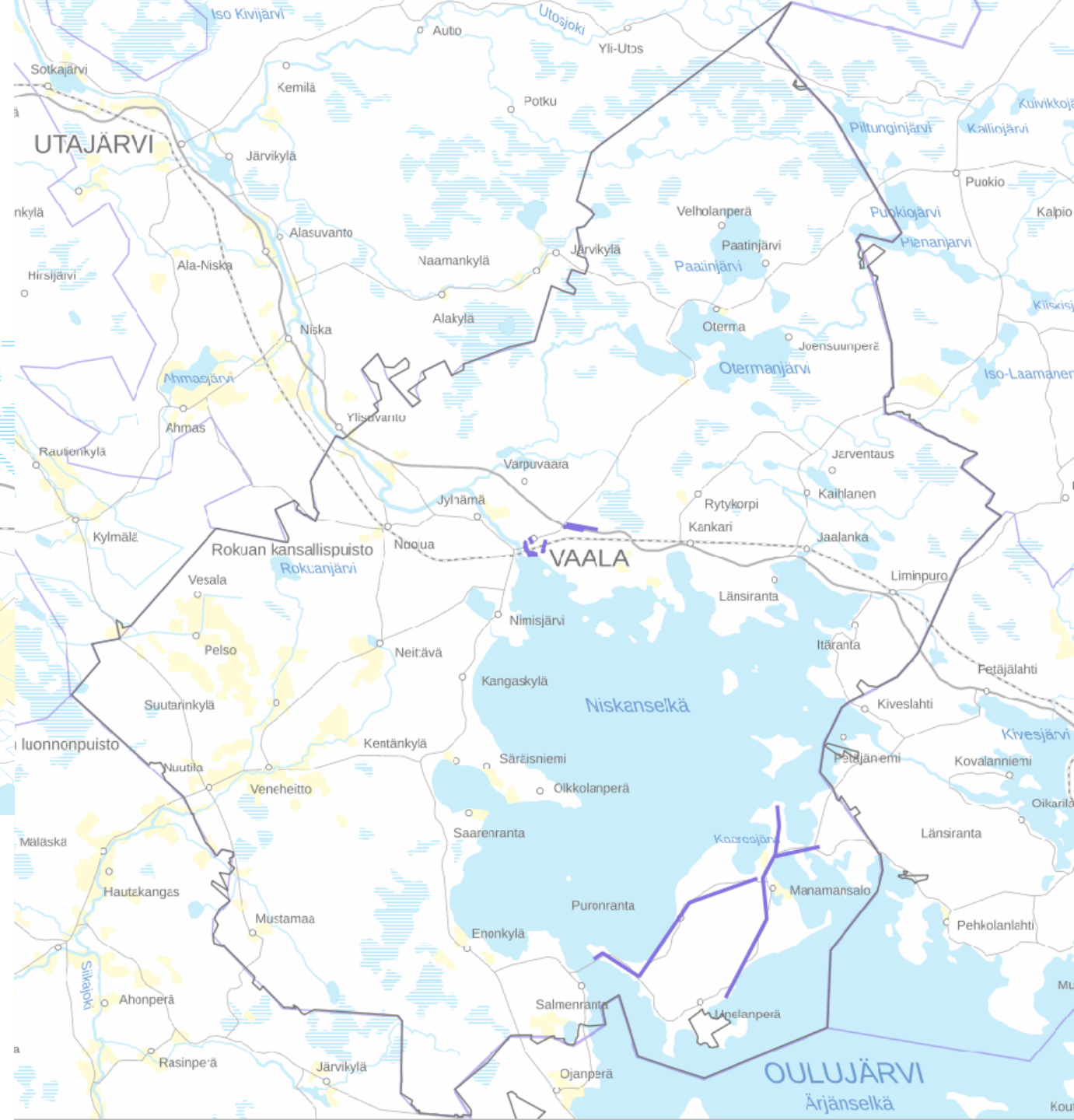

● Paikka, johon toivottaisi lisäävän penkkejä tai oleskelumahdollisuuksia

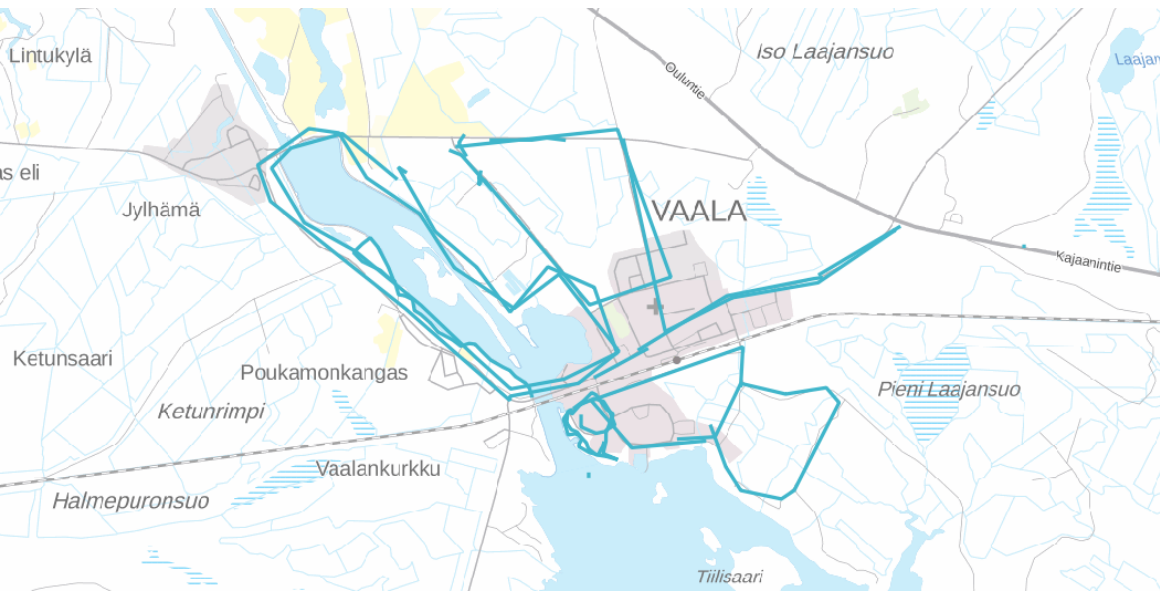

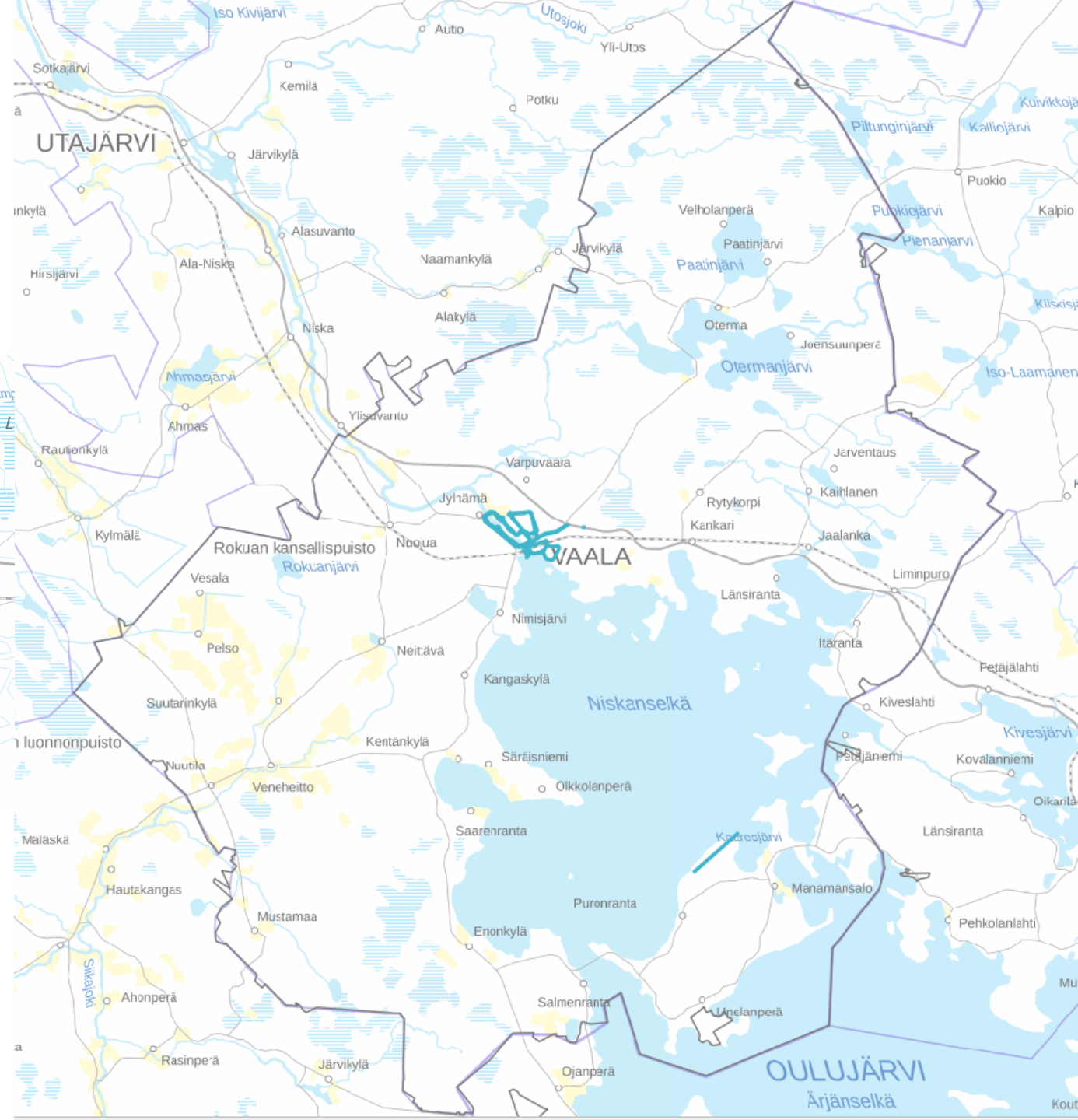
 Huonokuntoiset tai puuttuvat reitit kävelijöille

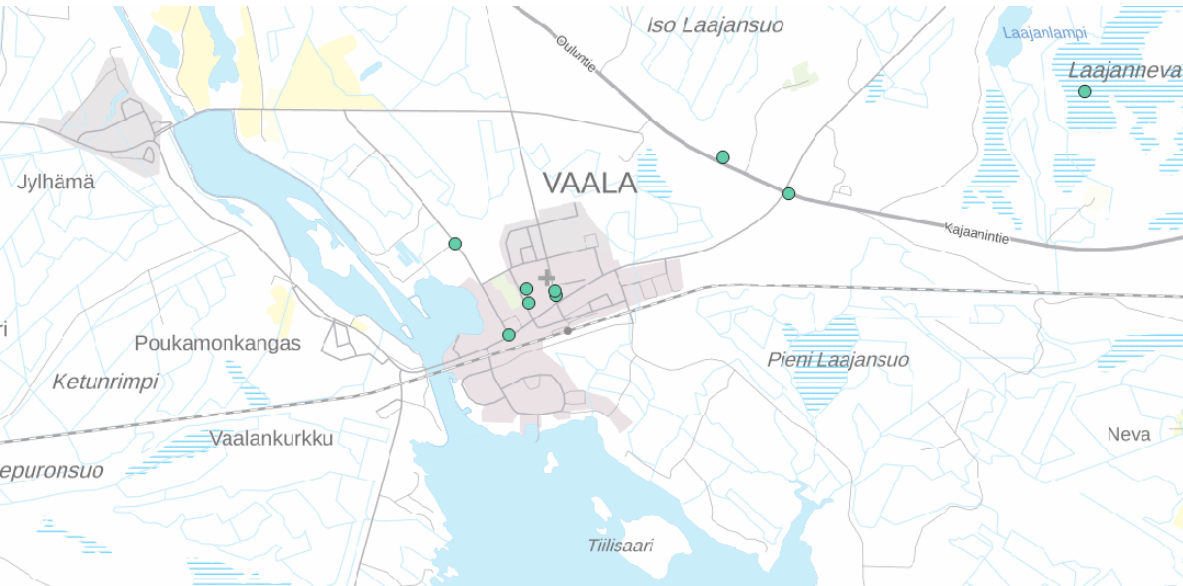

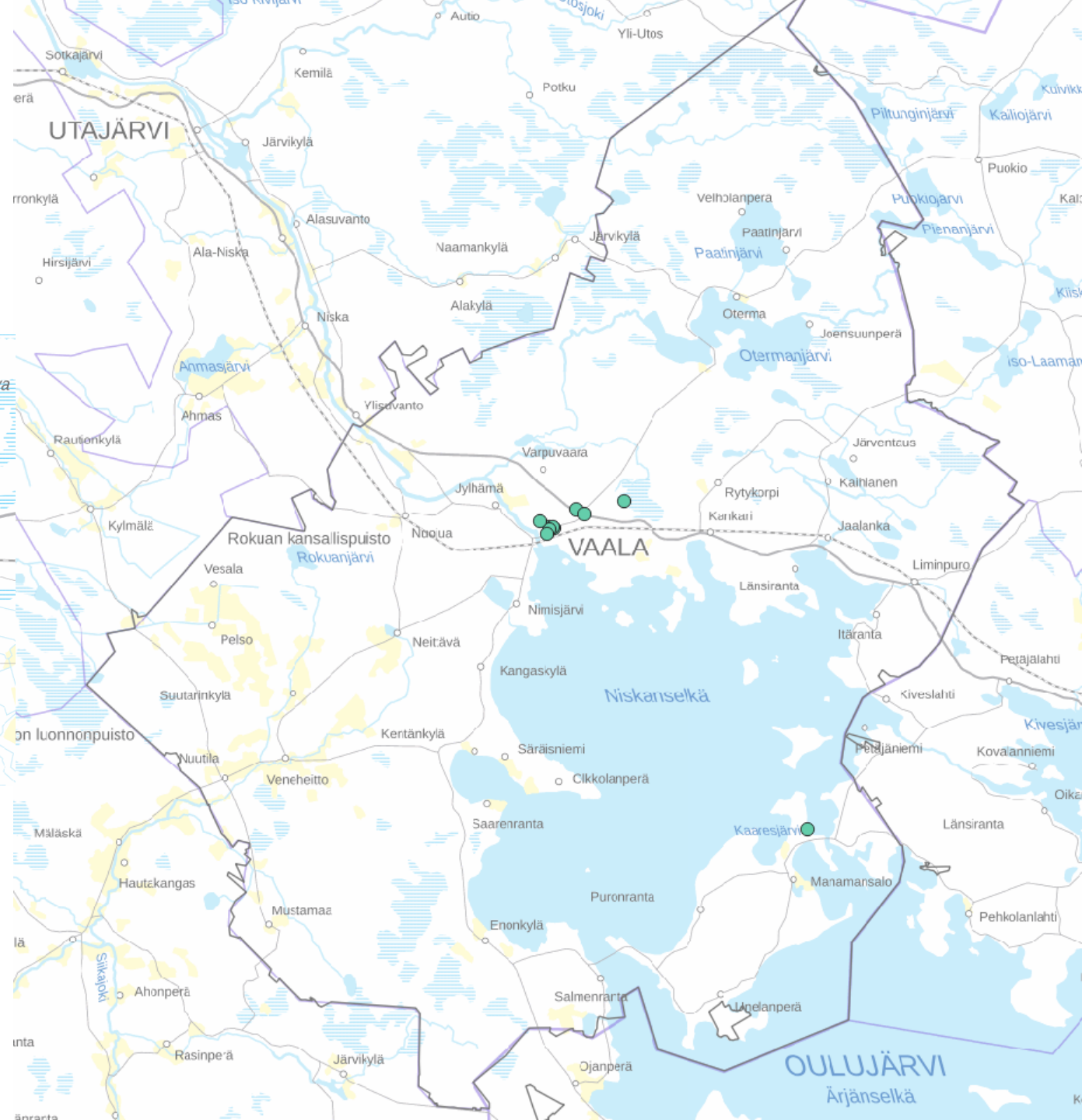

Paras kävelyreitti Vaalassa

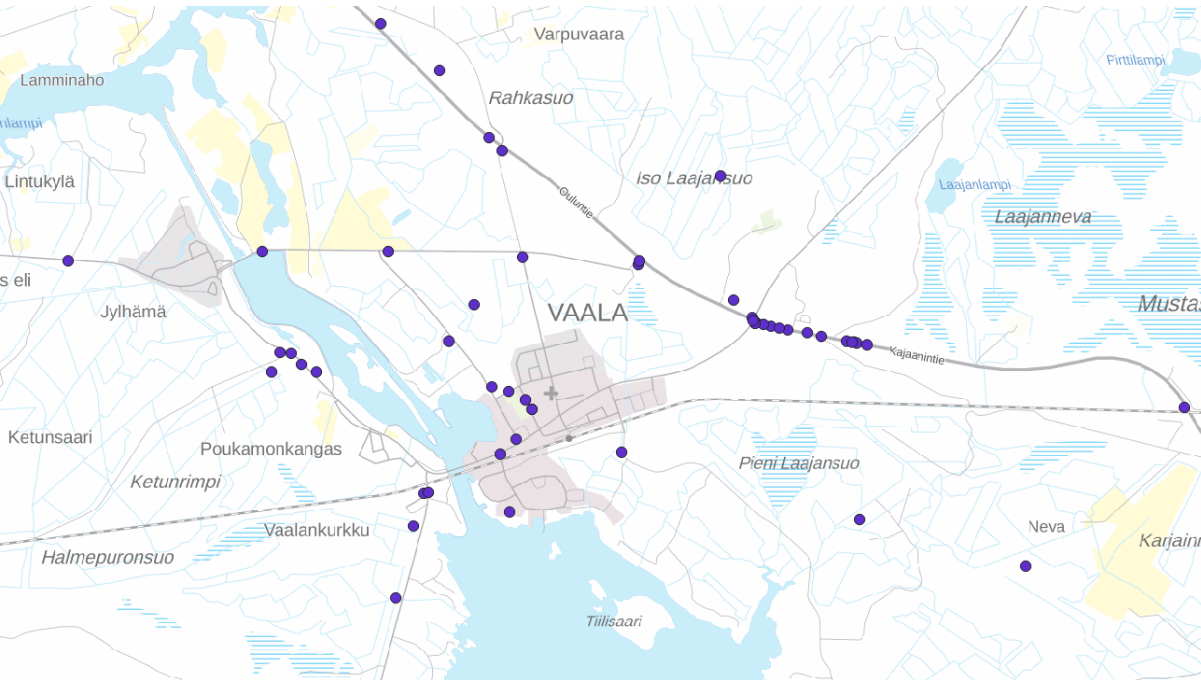

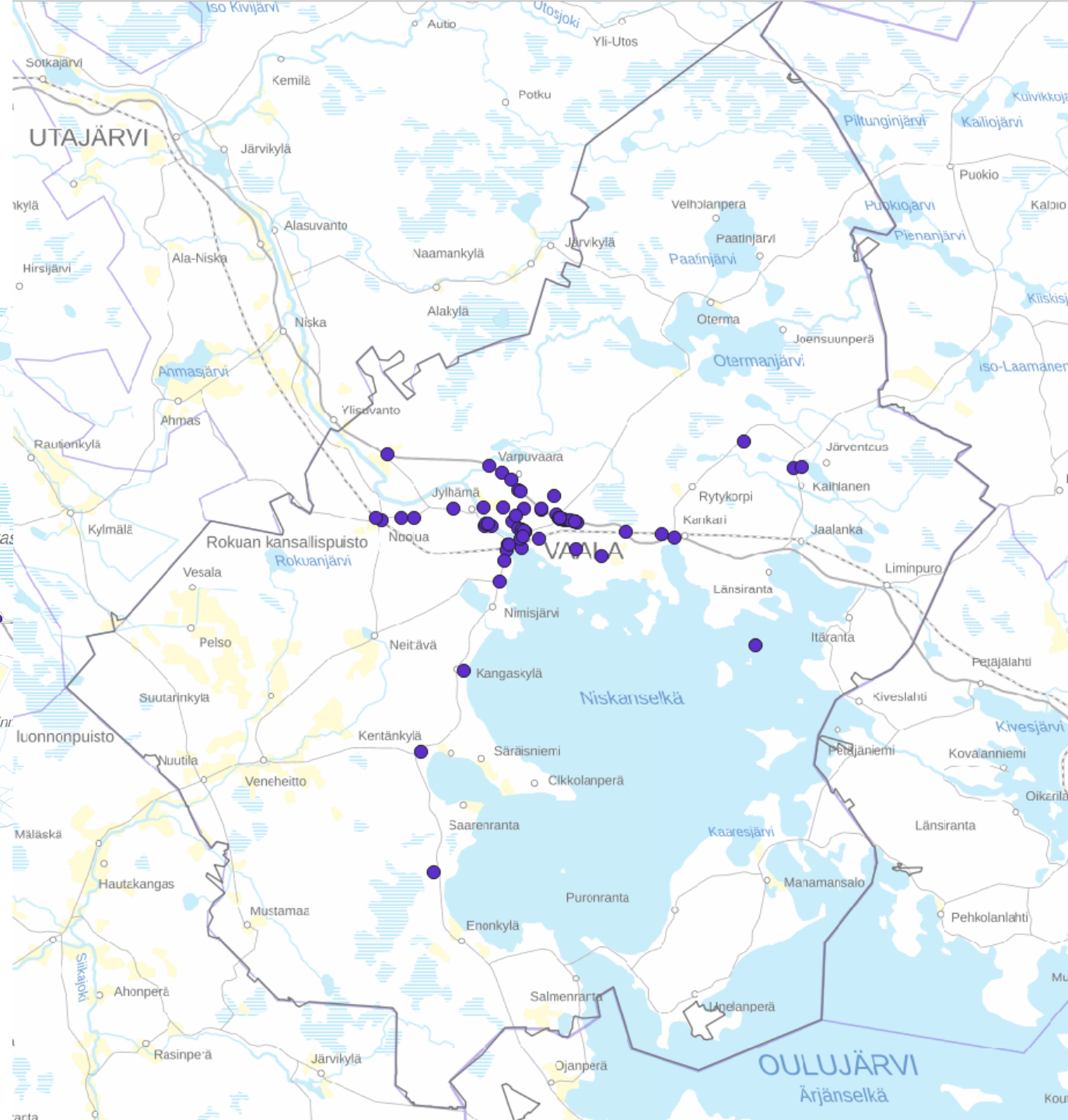
● Paikat, joissa on epäselvää missä pyörällä kuuluu liikkua

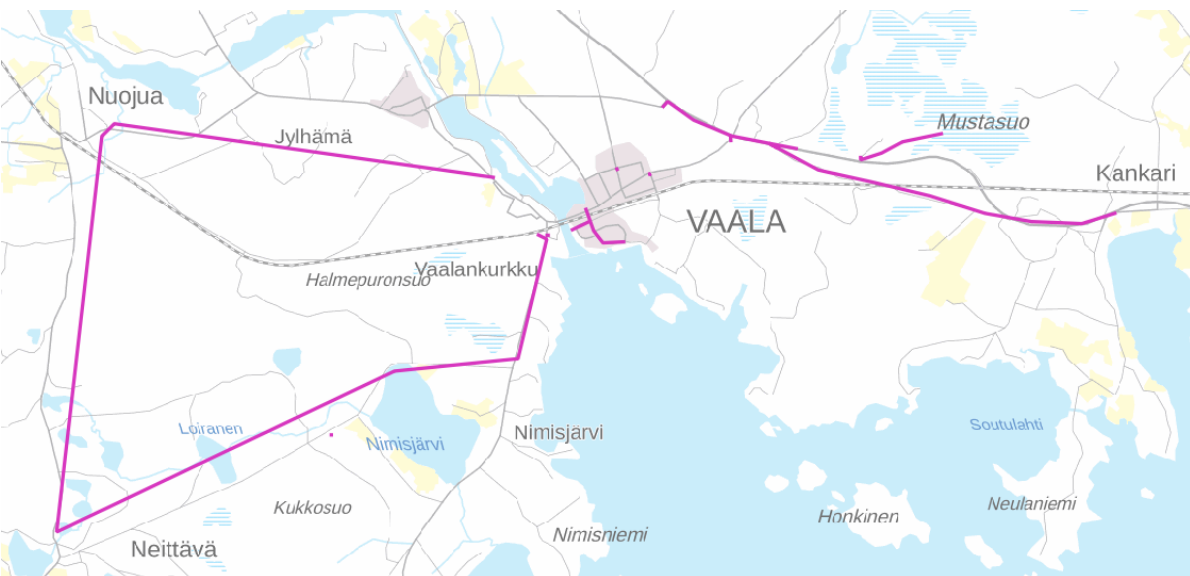

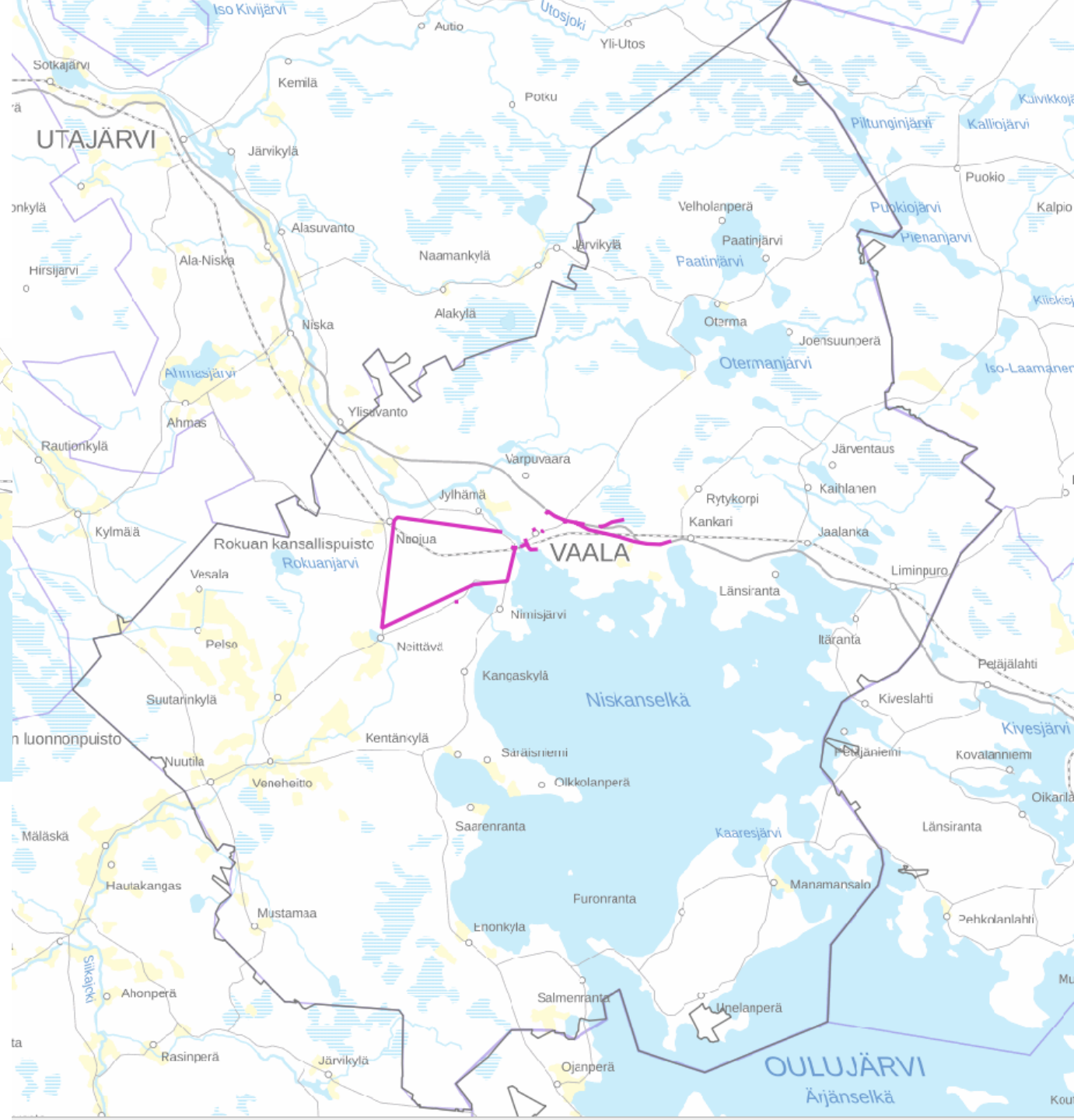

● Pyöräilijöille turvattomilta tuntuvat paikat

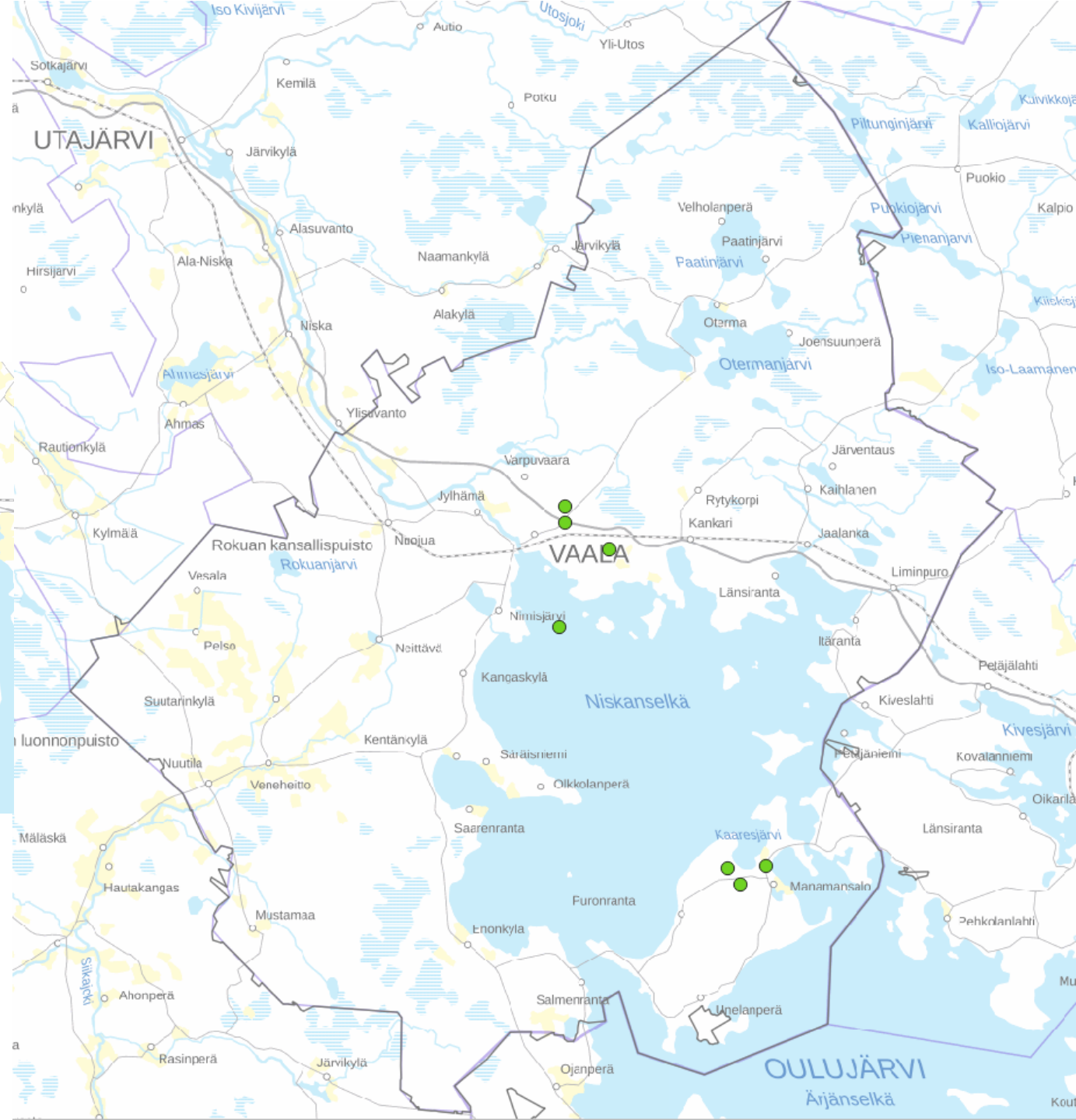

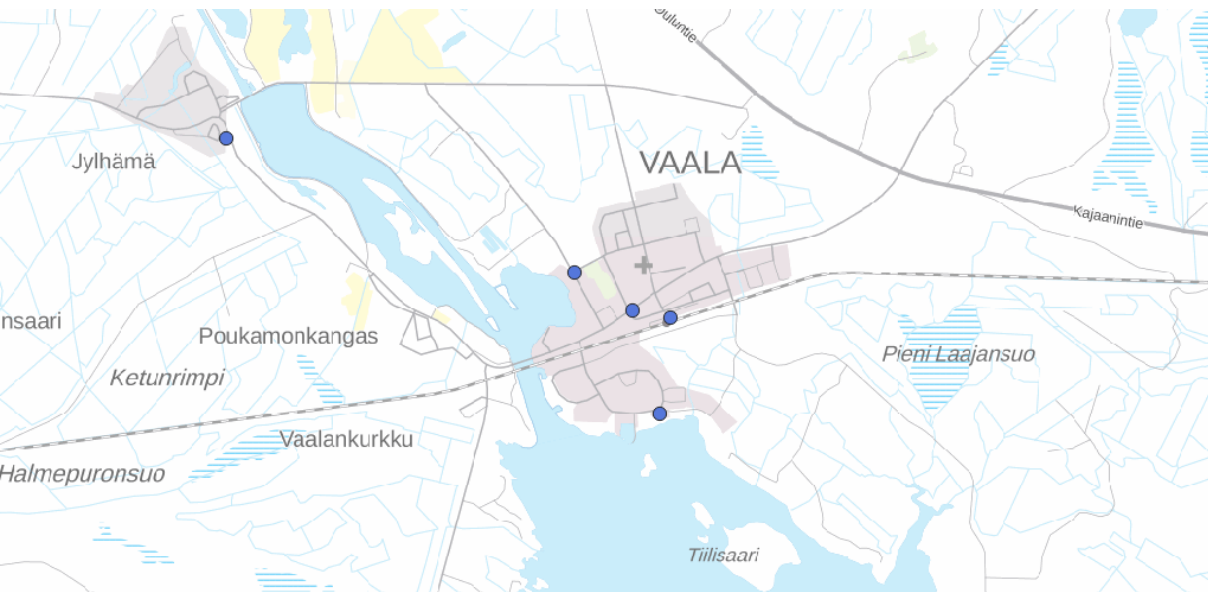
 Huonokuntoinen tai puuttuva pyöräily-yhteys

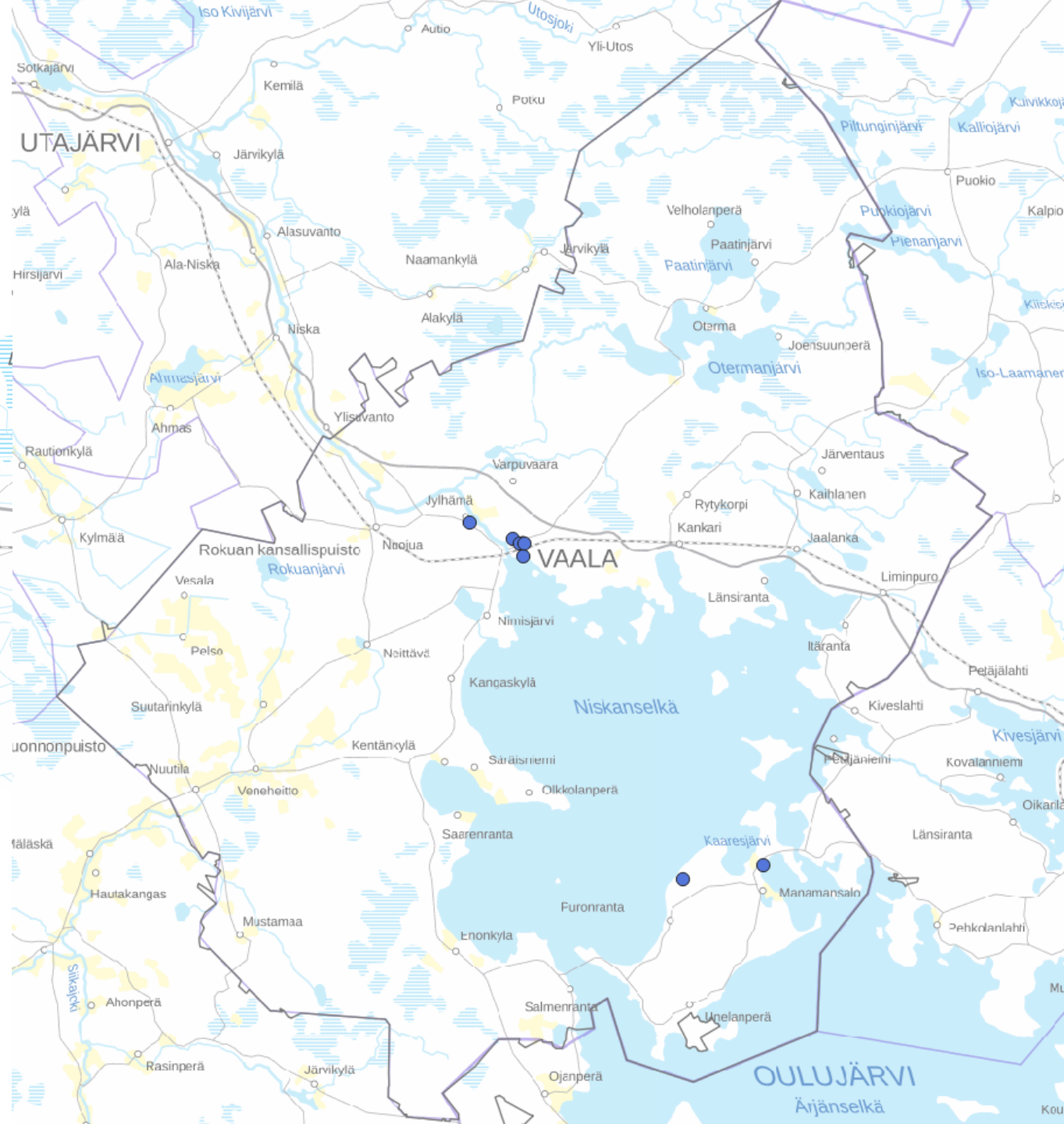

● Puuttuvat opasteet pyöräilijöille

● Paikat, johon vastaaja toivoisi pyöräpysäköintiä

Paras virkistyspyöräreitti

Avoimet vastaukset

Vastaajilta kysyttiin heidän ajatuksiaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteista, nykytilasta ja kehittämisestä Vaalassa. Vastauksissa nousi hyvin vahvasti esiin tarve uusille jalkakäytävillä ja pyöräväylille etenkin taajaman ulkopuolella. Useat vastaajat myös korostivat, että väylät ovat heikossa kunnossa ja etenkin talvikunnossapitoa pitäisi parantaa. Vastauksissa toivottiin myös päällysteiden kunnossapitoa. Pyöräilyn kannalta vastauksissa nousi esiin turvallisuuden tunne ajaessa tien reunassa, jossa ajaa myös raskas liikenne korkeilla nopeuksilla ja jossa on kapeat pientareet. Joissakin vastauksissa mainittiin myös ongelmat saavutettavuudessa liikuntarajoitteisille.

Monissa vastauksissa korostettiin virkistysreittien kehittämisen tärkeyttä. Näissä toivottiin etenkin ulkoilureittien lisäämistä sekä opastuksen ja valaistuksen parantamista. Ulkoilureiteille toivottiin, että reittikarttoja olisi helposti saatavilla. Vastaajat ehdottivat, että jonkinlaiset liikuntatapahtumat voisivat kannustaa ihmisiä kävelemään ja pyöräilemään sekä edistää matkailua Vaalassa. Vastauksissa ehdotettiin esimerkiksi yhteislenkkejä, kilometrikisoja ja -haasteita sekä erilaisia pyöräilytapahtumia. Vastaajat toivoivat myös mahdollisuutta vuokrata tai lainata pyöriä, esimerkiksi matkailijoiden tarkoituksiin.

Vastaajilta kysyttiin myös mahdollisia lisätietoja heidän merkitsemistään karttavastauksista, joita käsiteltiin edellä. Jotkin vastaajat mainitsivat, että kyselyn karttatyökalun käyttö tuntui haastavalta tai se ei onnistunut. Karttavastauksissa nousi kuitenkin esiin jalkakäytävien ja pyöräteiden tarve esimerkiksi hautausmaan lähellä, Manamansalossa ja Säräisniemessä. Lisäksi vastauksissa mainittiin valtatie 22 turvallisuus kävelijöille ja pyöräilijöille.